

INFORMATOR dla SENIORA

Toruń, 2019

Opracowanie i aktualizacja:
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
ul. Bartkiewiczówny 93
87-100 Toruń
<http://www.rops.torun.pl/>

Wydanie VI uzupełnione
Nakład: 15 000 egz.

Publikacja bezpłatna, sfinansowana w ramach projektu „Pogodna jesień życia na Kujawach i Pomorzu – projekt rozwoju pomocy środowiskowej dla seniorów” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020.

@ Copyright by Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja całości lub części niniejszej publikacji, niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji (drukarskiej, fotograficznej, komputerowej i in.) wymaga pisemnej zgody Wydawcy.

Skład i Druk:
Wydawnictwo Duszpasterstwa Rolników
ul. Modra 23
87-800 Włocławek

Ewentualne uwagi, propozycje zmian co do treści zawartych w „Informatorze” prosimy kierować na adres e-mail Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu: infosenior@rops.torun.pl lub telefonicznie pod nr 56 657-14-69

Spis treści

ABC SENIORA	4
WSTĘP	5
ZDROWIE	7
Informator pacjenta	7
Kiedy należy wezwać pogotowie	7
Transport sanitarny	7
Transport sanitarny „daleki” w POZ	8
Leczenie uzdrowiskowe	8
Poradnie/oddziały/kliniki geriatryczne	9
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	10
Opieka paliatywna i hospicyjna	14
 POMOC SPOŁECZNA	 17
Ośrodki Pomocy Społecznej	17
Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	25
Domy pomocy społecznej	27
Całodobowe placówki	33
Ośrodki wsparcia	35
Dzienne domy pobytu	35
Gospodarstwa opiekuńcze	39
 AKTYWNY SENIOR	 41
Kluby Seniora	41
Uniwersytety Trzeciego Wieku	50
Rady Seniorów	56
Oferta instytucji kultury w województwie kujawsko-pomorskim	58
 WSPARCIE	 65
Nieodpłatna pomoc prawna	65
Pomoc Rzecznika Konsumentów	72
SENIOR – rozsądny konsument	78

ABC SENIORA

WAŻNE TELEFONY

112 – TELEFON ALARMOWY
999 – POGOTOWIE RATUNKOWE
997 – POLICJA
998 – STRAŻ POŻARNA
986 – STRAŻ MIEJSKA
991 – POGOTOWIE ENERGETYCZNE
992 – POGOTOWIE GAZOWE
993 – CIEPŁOWNICZE
994 – POGOTOWIE WODOCIĄGOWE

TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB STARSZYCH

22 635 09 54

www.infosenior.rops.torun.pl

ICE – nazwa kontaktu w telefonie komórkowym

Skrót informujący ratowników, do kogo powinni zadzwonić w razie nagłego wypadku.

W książce adresowej telefonu komórkowego – jako kontakt „ICE” wpisuje się numer telefonu wybranej osoby. Jeśli takich osób jest kilka, to oznacza się je hasłami „ICE1”, „ICE2” itd.

WAŻNE DATY

1 października – Międzynarodowy Dzień Osób Starszych

20 października – Europejski Dzień Seniora

20 listopada – Ogólnopolski Dzień Seniora

WSTĘP

„Cywilizacja będzie się rozwijała, jeśli potrafi szanować rozsądek, mądrość osób starszych”

Papież Franciszek

Szanowni Państwo

Oddajemy w Państwa ręce szóste już wydanie *Informatora dla Seniora* z informacjami na temat instytucji działających na rzecz osób starszych, dedykowanej oferty kulturalnej i edukacyjnej, a także zasad przyznawania świadczeń i wsparcia. To vademecum, w którym znajdą Państwo przydatne Wam treści.

Dokładamy starań, by – stale aktualizowany i ulepszany – jak najlepiej odpowiadał na Państwa potrzeby. Dlatego tegoroczne wydanie poszerzono m.in. o bazę teleadresową ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie. Osobny rozdział poświęcamy poradom konsumenckim i nieuczciwym praktykom podejmowanym przez niektóre firmy podczas pokazów i prezentacji handlowych.

Mamy nadzieję, że niniejsze wydawnictwo będzie także dla Państwa źródłem inspiracji. Zapraszam do lektury.

Z pozdrowieniami

Piotr Całbecki

Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego

INFORMATOR PACJENTA

■ Kiedy należy wezwać pogotowie

Wezwanie Pogotowia Ratunkowego lub wizyta w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym powinny mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub stanach nagłych. NFZ wymienia, że należą do nich utrata przytomności, zaburzenia świadomości, drgawki, nagły ostry ból w klatce piersiowej, zaburzenia rytmu serca, nasilona duszność, nagły ostry ból brzucha, uporczywe wymioty, zwłaszcza z domieszką krwi, krwotok z dolnego odcinka przewodu pokarmowego, masywny krwotok z dróg rodnych, ostre reakcje uczuleniowe spowodowane zażyciem leku, ukąszenia, czy użądlenia przez jadowite zwierzęta, zatrucia lekami, środkami chemicznymi czy gazami, rozległe oparzenia, udar cieplny, wyiębienie organizmu, porażenie prądem, podtopienie lub utonięcie, atak agresji spowodowany chorobą psychiczną, dokonana próba samobójcza, upadek z dużej wysokości, rozległa rana pourazowa, urazy kończyny dolnej, uniemożliwiające samodzielne poruszanie się.

W pozostałych przypadkach należy zgłosić się do swojego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w dni powszednie w godz. 8.00-18.00. W sytuacjach szczególnych nowych zachorowań lub zaostrzeń dolegliwości, które wystąpią w nocy od poniedziałku do piątku w godz. 18.00-8.00 lub w dni wolne od pracy w godz. 8.00-8.00 obowiązki poradni POZ przejmują punkty nocnej i świątecznej opieki medycznej. W tym celu należy zadzwonić lub udać się do dyżurnego ambulatorium¹.

■ Transport sanitarny

Bezpłatny przejazd środkiem transportu sanitarnego do najbliższego podmiotu leczniczego udzielającego świadczeń we właściwym zakresie, i z powrotem, przysługuje gdy zlecenie na przejazd wystawi lekarz ubezpieczenia zdrowotnego oraz wystąpił co najmniej jeden z następujących przypadków²:

- konieczność podjęcia natychmiastowego leczenia w innym podmiocie leczniczym,
- potrzeba zachowania ciągłości leczenia,
- dysfunkcja narządu ruchu uniemożliwiająca korzystanie ze środków transportu publicznego w celu odbycia leczenia.

Jeżeli jesteś zdolny do samodzielnego poruszania się bez stałej pomocy innej osoby, ale wymagasz pomocy przy korzystaniu ze środków transportu publicznego lub wymagasz korzystania z pojazdów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych przysługuje Ci transport częściowo płatny w przypadku leczenia (NFZ pokrywa w takich przypadkach 40% kosztów przejazdu środkami transportu sanitarnego):

- chorób krwi i narządów krwiotwórczych,
- chorób nowotworowych,

1 Narodowy Fundusz Zdrowia Łódzki Oddział Wojewódzki <https://www.nfz-lodz.pl/dlapacjentow/prasa-o-zdrowiu/4691-pogotowie-czy-wizyta-u-lekarza> data korzystania: 02.10.2018r.

2 Rzecznik Praw Pacjenta <http://www.bpp.gov.pl/newsletter-artykuly/numer-7-2017/co-warto-wiedziec-o-korzystaniu-z-transportu-sanitarnego/> data korzystania 02.10.2018r.

- chorób oczu,
- chorób przemiany materii,
- chorób psychicznych i zaburzeń zachowania,
- chorób skóry i tkanki podskórnej,
- chorób układu krążenia,
- chorób układu moczowo-płciowego,
- chorób układu nerwowego,
- chorób układu oddechowego,
- chorób układu ruchu,
- chorób układu trawiennego,
- chorób układu wydzielania wewnętrznego,
- chorób zakaźne i pasożytnicze,
- urazów i zatruć,
- wad rozwojowych wrodzonych, zniekształceń i aberracji chromosomowych.

■ Transport sanitarny „daleki” w POZ

Z transportu „dalekiego” w POZ pacjent może skorzystać w następujących sytuacjach³:

1. W związku z korzystaniem - z przyczyn losowych - ze świadczeń opieki zdrowotnej poza granicami kraju:
 - transport do domu, gdy pacjent musiał skorzystać z pomocy medycznej w szpitalu za granicą, a stan zdrowia w momencie wypisu ze szpitala jest stabilny, ale nie pozwala na samodzielny powrót do domu,
 - transport do szpitala (kontynuacja leczenia), gdy pacjent wymaga kontynuacji leczenia w kraju, a stan jego zdrowia pozwala na uzyskanie wypisu i nie ma medycznych przeciwwskazań do przewozu ambulansem.
2. W związku z leczeniem na terenie Polski:
 - kiedy z przyczyn uzasadnionych medycznie pacjent musi skorzystać ze świadczeń konkretnej poradni specjalistycznej oddalonej od miejsca zamieszkania o więcej niż 120 km, a ogólny stan zdrowia pacjenta nie pozwala na samodzielne dotarcie do poradni,
 - kiedy ze względów medycznych pacjent musi korzystać z wysokospecjalistycznych świadczeń ambulatoryjnych, które realizowane są jedynie przez niektóre poradnie, do których odległość od miejsca zamieszkania przekracza 120 km, a ogólny stan zdrowia pacjenta nie pozwala na samodzielny dojazd do poradni.

Aby skorzystać z transportu sanitarnego „dalekiego” w POZ pacjent (ktoś z rodziny bądź opiekun prawny) powinien wystąpić z wnioskiem do dyrektora oddziału wojewódzkiego NFZ. Wniosek taki należy złożyć w oddziale Funduszu, do którego pacjent należy.

■ Leczenie uzdrowiskowe

Leczenie uzdrowiskowe jest kontynuacją leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego. Można skorzystać z tego rodzaju leczenia w celu odzyskania sprawności po chorobie lub wypadku, albo z powodu choroby zawodowej. Na leczenie uzdrowiskowe mogą być kierowani jedynie pacjenci wystarczająco sprawni, by odbyć podróż do uzdrowiska, samodzielni, zdolni do samoobsługi i korzystania z zabiegów leczniczych⁴.

3 Narodowy Fundusz Zdrowia Mazowiecki Oddział Wojewódzki <http://www.nfz-warszawa.pl/dla-pacjenta/co-kazdy-pacjent-wiedziec-powinien/podstawowa-opieka-zdrowotna/> data korzystania 02.10.2018r.

4 https://zip.nfz.gov.pl/ap-portal/user/menu/open@info?view=039#_EVENT_ data korzystania: 02.10.2018r.

Z leczenia uzdrowiskowego współfinansowanego przez NFZ można korzystać raz na półtora roku. Turnus sanatoryjny trwa 21 dni. Do sanatorium można udać się w przypadku chorób ortopedycznych, układu nerwowego, reumatologicznych, kardiologicznych, naczyń obwodowych, górnych i dolnych dróg oddechowych, układu trawienia, skóry, nerek i dróg moczowych, krwi i układu krwiotwórczego, cukrzycy, otyłości, osteoporozy⁵.

Skierowanie wystawia lekarz POZ lub specjalista. On też wykonuje wymagane badania. Ich wyniki należy dołączyć do skierowania, które należy złożyć w oddziale NFZ. Odpowiedź powinna nadejść w ciągu 30 dni, a skierowanie jest ważne 18 miesięcy. Senior skierowany do sanatorium uzdrowiskowego pokrywa koszty przejazdu w obie strony. Każdy pacjent przebywający w sanatorium uzdrowiskowym ponosi koszt zakwaterowania i wyżywienia. Wysokość opłaty za jeden dzień pobytu zależy od standardu pokoju. Wysokość tych opłat nie jest dowolna, ale ściśle określona przez Ministra Zdrowia. Zabiegi zalecone przez lekarza są bezpłatne⁶.

W województwie kujawsko-pomorskim uzdrowiska funkcjonują w: Ciechocinku, Inowrocławiu oraz w Wiercu Zdrój (gm. Brześć Kujawski).

Na stronie NFZ dostępne jest zestawienie wszystkich uzdrowisk i sanatoriów wraz z informacją o schorzeniach w nich leczonych: www.nfz.gov.pl

■ Poradnie/oddziały/kliniki geriatryczne

Geriatra jest dziedziną medycyny, która zajmuje się schorzeniami wieku podeszłego. Prawnie granicę dostępu do świadczeń w Polsce wyznaczono na 65 lat. Podczas procesu starzenia się organizmu w ciele i psychice zachodzi szereg zmian, rozwijają się choroby wieku starczego np. choroba Alzheimera, Parkinsona czy nadciśnienie tętnicze oraz następują zmiany w fizjologii. Problemy medycyny geriatrycznej wynikają nie tylko z fizjologicznych zmian jakie zachodzą w organizmie wraz z upływem lat, lecz również istotnym problemem jest przyjmowanie jednocześnie wielu leków.

Świadczenia zdrowotne z zakresu geriatryi obejmują co najmniej:

1. zapobieganie schorzeniom i niepełnosprawności u osób starszych;
2. rozpoznawanie i leczenie chorób występujących u pacjentów geriatrycznych, którzy wymagają całościowej oceny i opieki specjalistycznej oraz postępowania fizjoterapeutycznego jako nieodłącznych elementów procesu leczniczego;
3. edukację pacjenta geriatrycznego, jego rodziny lub opiekunów;
4. wsparcie psychologiczne.

Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki geriatrycznej realizowane mogą być przez zespół geriatryczny w warunkach:

1. poradni geriatrycznej (ambulatoryjna opieka geriatryczna);
2. geriatrycznych wizyt domowych (domowa opieka geriatryczna);
3. oddziału geriatrycznego (leczenie szpitalne);
4. dziennego geriatrycznego oddziału szpitalnego (dzienny ośrodek opieki geriatrycznej);
5. konsultacyjnych wizyt geriatrycznych w zakładach leczniczych.

5 Art. 13 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych Dz. U. z 2017 r. poz. 1056, z późn. zm.

6 https://zip.nfz.gov.pl/ap-portal/user/menu/open@info?view=040#_EVENT_data_korzystania_02.10.2018r.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA

Przyjęcie do poradni/oddziału/kliniki geriatrycznej jest możliwe na podstawie skierowania wystawionego przez lekarza rodzinnego lub innego lekarza specjalistę. Dokument musi zawierać pieczętę zakładu opieki zdrowotnej, z którego skierowanie pochodzi, rozpoznanie, pieczętę i podpis lekarza.

W naszym województwie funkcjonuje obecnie 7 poradni/oddziałów/klinik geriatrycznych⁷.

BYDGOSZCZ	
NZOZ - Wielospecjalistyczna Przychodnia „Bartodzieje” Sp. z o.o. w Bydgoszczy Poradnia Geriatryczna ul. Koszalińska 7, 85-714 Bydgoszcz	Telefon: 52 365-06-26, 52 365-06-14
NZOZ Centrum Zdrowia „Błonie” Sp. z o.o. „Krystyna Kopa i Wspólnicy” w Bydgoszczy Poradnia Geriatryczna ul. Broniewskiego 9, 85-316 Bydgoszcz	Telefon: 52 325-83-60, 52 325-83-70
SPWZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Bydgoszczy Poradnia Geriatryczna ul. Markwarta 4-6, 85-015 Bydgoszcz	Telefon: 52 582-62-99, 52 582-62-98, 52 582-62-00
SPWZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Bydgoszczy Oddział Geriatrii ul. Markwarta 4-6, 85-015 Bydgoszcz	Telefon: 52 582-63-64
Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy Poradnia Geriatryczna ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	Telefon: 52 585-40-00, 52 585-40-56
Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy Klinika Geriatrii ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	Telefon: 52 585-49-00
TORUŃ	
RevitalMedic Centrum Rehabilitacji - Specjalistyczne Gabinety Lekarskie Poradnia Geriatryczna ul. Inż. Arch. Kazimierza Gregorkiewicza 3, 87-100 Toruń	Telefon: 56 477 88 57

■ Zakłady opiekuńczo-lecznicze

Osoby, które z racji swojego stanu zdrowia wymagają stałej opieki medycznej, ale nie w formie pobytu w szpitalu, mogą starać się o skierowanie do zakładu opiekuńczo-leczniczego. W zakładzie opiekuńczo-leczniczym udzielane są stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, które obejmują swoim zakresem pielęgnację i rehabilitację pacjentów niewymagających hospitalizacji. Pomoc ta polega na zapewnieniu im produktów leczniczych i wyrobów medycznych, pomieszczeń i żywienia odpowiednich do stanu zdrowia, a także prowadzeniu edukacji zdrowotnej dla pacjentów i członków ich rodzin oraz przygotowaniu tych osób do powrotu do domu i samodziel-

⁷ Wykaz poradni/oddziałów/klinik geriatrycznych na podstawie Zintegrowanego Informatora Pacjenta <https://zip.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne> data korzystania: 25.10.2019 r.

nego funkcjonowania. Do zakładu opiekuńczego nie przyjmuje się pacjenta, jeżeli podstawowym wskazaniem do objęcia go opieką jest zaawansowana choroba nowotworowa, choroba psychiczna lub uzależnienie.

Pacjent przebywający w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, pielęgnacyjno-opiekuńczym ponosi koszty wyżywienia i zakwaterowania. Zgodnie z przepisami Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych opłaty za pobyt w zakładzie opiekuńczo – leczniczym nie mogą przekroczyć 70% miesięcznego dochodu pacjenta. Przy czym kwota ta nie może być wyższa niż 250% najniższej emerytury tj. 2 750zł (2019r.). Koszty badań, leków, wyrobów medycznych, środków pomocniczych np. pieluchomajtki, cewniki, worki stomijne i produktów leczniczych, zastosowanych w trakcie udzielania świadczeń ponosi zakład, w którym przebywa pacjent. Za zgodą lekarza oraz kierownika zakładu opiekuńczego, pacjentowi może być udzielona przepustka. W okresie korzystania z przepustki, zakład opiekuńczy wyposaża pacjenta w leki oraz wyroby medyczne.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA

1. Pacjent występuje z wnioskiem do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza prowadzącego pacjenta w szpitalu o wydanie skierowania do zakładu opiekuńczego.
2. Do wniosku załącza się wywiad pielęgniarski, który zawiera szczegółowy opis potrzeb pacjenta w zakresie odżywiania, stanu zdrowia i higieny osobistej oraz zaświadczenie lekarskie, które obejmuje jasne wskazanie o konieczności skierowania do zakładu opiekuńczo – leczniczego, a także ocenę stanu zdolności do samoobsługi - skala Barthel max. 40 pkt..
3. Lekarz ubezpieczenia zdrowotnego wydaje skierowanie do zakładu opiekuńczego w przypadku, gdy świadczeniobiorca spełnia kryteria objęcia świadczeniami gwarantowanymi udzielanymi w warunkach stacjonarnych.
4. Pacjent składa skierowanie bezpośrednio do wybranego przez siebie zakładu opiekuńczego. Do skierowania załącza wywiad pielęgniarski i zaświadczenie lekarskie oraz dokumenty stwierdzające wysokość dochodu.
5. Dodatkowe oświadczenia, dokumenty i kserokopie ustalane indywidualnie przez każdy zakład.
6. Czas oczekiwania na decyzję kwalifikującą lub odrzucającą to 14 dni. W przypadku braku miejsc przy decyzji kwalifikującej, chory wpisany zostaje na listę osób oczekujących.

Aktualnie w województwie kujawsko-pomorskim funkcjonuje 25 zakładów opiekuńczo-leczniczych/pielęgnacyjno-opiekuńczych⁸.

Zakłady opiekuńczo-lecznicze/pielęgnacyjno-opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim	
BYDGOSZCZ	
Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Bydgoszczy Zakład/Oddział Opiekuńczo-Leczniczy ul. Markwarta 4-6, 85-015 Bydgoszcz http://www.szpital-msw.bydgoszcz.pl	Telefon: 52 582-63-11
Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Bydgoszczy Oddział Pielęgnacyjno-Opiekuńczy ul. Smukalska 251, 85-485 Bydgoszcz http://www.zpo-bydgoszcz.pl	Telefon: 52 340-23-01

⁸ Wykaz zakładów opiekuńczo-leczniczych/pielęgnacyjno-opiekuńczych na podstawie Zintegrowanego Informatora Pacjenta [https://zip.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne data korzystania: 25.10.2019 r.](https://zip.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne%20data%20korzystania)

Zakłady opiekuńczo-lecznicze/pielęgnacyjno-opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim

GRUDZIĄDZ

Regionalny Szpital Specjalistyczny
im. dr Władysława Biegańskiego
w Grudziądzu
Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy
ul. Szpitalna 6/8, 86-300 Grudziądz
<http://bieganski.org>

Telefon:
56 641-44-44,
56 641-48-46

TORUŃ

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Fundacji „Światło”
prowadzony przez Fundację „Światło”
ul. Grunwaldzka 64, 87-100 Toruń
<http://www.swiatlo.org>

Telefon:
56 651-12-17

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy prowadzony
przez Zgromadzenie Córek Matki Boskiej Bolesnej „Serafitki”
Zakład Opiekuńczo-Leczniczy
ul. Paderewskiego 2, 87-100 Toruń

Telefon:
56 652-01-73

Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy
im. ks. Jerzego Popiełuszki
w Toruniu utworzony przez Radę Miejską Torunia
Oddział Opieki Całodobowej
o Profilu Somatycznym
ul. Ligi Polskiej 8, 87-100 Toruń
<http://www.zpotorun.pl>

Telefon:
56 657-42-90,
56 657-42-95

POWIAT ALEKSANDROWSKI

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Kolejowy Szpital Uzdrowski Sp. z o.o. w Ciechocinku
Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy
ul. Narutowicza 12, 87-700 Aleksandrów Kujawski

Telefon:
54 282-21-11

Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o.
Zakład Opiekuńczo-Leczniczy
ul. Słowackiego 18, 87-700 Aleksandrów Kujawski

Telefon:
54 282-80-00

POWIAT BRODNICKI

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ars Medica Sp. z o.o.
w Brodnicy
Zakład Opiekuńczo-Leczniczy
ul. Wichulec 14, 87-327 Bobrowo
<http://www.arsmedica.pts.pl>

Telefon:
56 495-95-04

Zespół Opieki Zdrowotnej w Brodnicy
Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy
ul. Wyspiańskiego 6, 87-300 Brodnica
<http://www.zozbrodnica.pl>

Telefon:
56 498-23-25,
56 649-80-41

POWIAT CHEŁMIŃSKI

Zespół Opieki Zdrowotnej w Chełmnie
Zakład Opiekuńczo-Leczniczy
Plac Rydygiera 1, 86-200 Chełmno
<http://www.zoz.chelmno.pl>

Telefon:
56 677-26-66

Zakłady opiekuńczo-lecznicze/pielęgnacyjno-opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim**POWIAT GRUDZIĄDZKI**

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Macieja z Miechowa w Łasinie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Grudziądzka 2, 86-320 Łasin	Telefon: 56 466-42-03, 56 466-42-04
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Macieja z Miechowa w Łasinie Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy ul. Kościuszki 23, 86-320 Łasin	Telefon: 56 466-42-03, 56 466-42-04

POWIAT INOWROCŁAWSKI

Centrum Medyczne Sir Med Sp. z o.o. Całodobowe Centrum Medyczne Sir Med Col ul. Staropoznańska 131-133, 88-100 Inowrocław http://www.sirmed.pl	Telefon: 52 355-79-12
---	--------------------------

POWIAT LIPNOWSKI

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Wimed” w Lipnie utworzony przez Jolantę Wiśniewską Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Suradówek 26A, 87-603 Suradówek http://www.wimed.info	Telefon: 54 306-71-10, 54 306-71-11
NZOZ „Szpital Lipno” utworzony przez Szpital Lipno Sp. z o.o. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Lipnie ul. Nieszawska 6, 87-600 Lipno http://www.szpitallipno.pl	Telefon: 54 288-02-21, 54 288-02-33

POWIAT MOGILEŃSKI

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mogilnie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Kościuszki 6, 88-300 Mogilno	Telefon: 52 315-23-03
--	--------------------------

POWIAT NAKIELSKI

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital w Nakle i Szubinie Spółka z o.o.” Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Mickiewicza 7, 89-100 Nakło Nad Notecią	Telefon: 41 240-20-46
--	--------------------------

POWIAT RADZIEJOWSKI

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Szpitalna 3, 88-200 Radziejów	Telefon: 54 285-62-30, 54 285-62-31
NZOZ Dom Sue Ryder prowadzony przez Pallmed Sp. z o.o. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Powąłkowie 16a, 88-220 Powąłkowie	Telefon: 52 329 00 95

Zakłady opiekuńczo-lecznicze/pielęgnacyjno-opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT RYPIŃSKI	
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rypinie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul.3 Maja 2, 87-500 Rypin	Telefon: 54 230-87-55
POWIAT ŚWIECKI	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Florencja II” Sp. z o.o. w Świeciu Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy ul. Św. Wincentego 1, 86-100 Świecie http://www.florencja2.info	Telefon: 52 330-30-75
POWIAT TORUŃSKI	
Szpital Powiatowy Sp. z o.o. w Chełmży Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Browina 62, 87-140 Browina http://www.szpitalchelmza.eu	Telefon: 56 675-70-48
POWIAT TUCHOLSKI	
„Szpital Tucholski” Sp. z o.o. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Nowodworskiego 14-18, 89-500 Tuchola http://www.szpitaltuchola.p	Telefon: 52 336-05-37
POWIAT WĄBRZESKI	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital w Wąbrzeźnie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Wolności 27, 87-200 Wąbrzeźno http://www.nowyszpital.pl	Telefon: 56 689-17-71

■ Opieka paliatywna i hospicyjna

Opieka paliatywna i hospicyjna ma na celu poprawę jakości życia chorego i jego bliskich zmagających się z codziennymi problemami związanymi z postępującą, często nieuleczalną chorobą. Podejmowane działania mają zapobiegać cierpieniu, nieść ulgę, leczyć lub łagodzić ból i inne objawy oraz pomóc w rozwiązywaniu problemów wraz ze wsparciem dla rodziny pacjenta. Pomoc umierającemu, ciężko i nieuleczalnie choremu oraz jego rodzinie zapewnia zespół osób, w skład którego wchodzi lekarze, pielęgniarki, fizjoterapeuci, psycholog, wolontariusze.

Całodobowe oddziały medycyny paliatywnej i hospicja stacjonarne przeznaczone są przede wszystkim dla pacjentów z trudnymi do kontroli objawami, bez nadziei na wyleczenie, w schyłkowym okresie życia. Żeby pacjent mógł być objęty opieką paliatywną i hospicyjną nieodpłatnie, konieczne jest skierowanie od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA

Potrzebne będą następujące dokumenty:

1. Dokument potwierdzający, że leczenie przyczynowe choroby podstawowej zostało zakończone.
2. Skierowanie do hospicjum od lekarza pierwszego kontaktu lub lekarza prowadzącego w jednostce służby zdrowia, w której obecnie przebywa chory.

3. Oświadczenie, w którym chory lub w przypadku niezdolności chorego do wyrażania swojej woli opiekun prawny lub inna osoba sprawująca opiekę nad chorym wyraża zgodę na przebywanie pod opieką hospicjum.

Aktualnie w naszym województwie działa 9 hospicjów stacjonarnych⁹.

Hospicja stacjonarne w województwie kujawsko-pomorskim	
BYDGOSZCZ	
Hospicjum im. Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki przy Parafii Świętych Polskich Braci Męczenników w Bydgoszczy ul. Ks. Prałata Romualda Biniaka 3, 85-862 Bydgoszcz http://www.hospicjum.bydgoszcz.pl	Telefon: 52 361-48-51
Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr Antoniego Jurasza w Bydgoszczy Oddział Medycyny Paliatywnej ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	Telefon: 52 585-48-94
GRUDZIĄDZ	
Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dr Władysława Biegańskiego w Grudziądzu Oddział Medycyny Paliatywnej ul. Szpitalna 6/8, 86-300 Grudziądz http://bieganski.org/pl/main	Telefon: 56 641-44-44, 56 641-48-59
TORUŃ	
Zespół Opieki Paliatywnej im. Jana Pawła II Hospicjum „Światło” w Toruniu Hospicjum Stacjonarne ul. Grunwaldzka 64, 87-100 Toruń http://www.hospicjumswiatlo.pl	Telefon: 56 651-14-37
WŁOCŁAWEK	
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Włocławku Oddział Medycyny Paliatywnej ul. Wieniecka 49, 87-800 Włocławek	Telefon: 54 412-93-80
POWIAT INOWROCŁAWSKI	
Szpital Wielospecjalistyczny im. dr Ludwika Błazka w Inowrocławiu Oddział Opieki Paliatywnej ul. Poznańska 97, 88-100 Inowrocław http://www.pszozino.org.pl	Telefon: 52 354-53-00, 52 354-55-79
POWIAT RADZIEJOWSKI	
NZOZ Dom Sue Ryder prowadzony Przez Pallmed Sp. z o.o. Oddział Opieki Paliatywnej ul. Powąłkowice 16A, 88-220 Powąłkowice	Telefon: 52 329-00-95

⁹ Wykaz hospicjów stacjonarnych na podstawie Zintegrowanego Informatora Pacjenta [https://zip.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne data korzystania: 18.10.2019 r.](https://zip.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne%20data%20korzystania)

POWIAT RYPIŃSKI

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rypinie
Oddział Medycyny Paliatywnej
ul.3 Maja 2, 87-500 Rypin

Telefon:
54 230-87-93

POWIAT ŚWIECKI

NZOZ „Nowy Szpital Sp. z o.o.” prowadzony przez
Nowy Szpital Sp. z o.o.
Oddział Medycyny Paliatywnej
ul. Wojska Polskiego 126,
86-100 Świecie
<http://www.swiecie.nowyszpital.pl>

Telefon:
41 240-16-52

POMOC SPOŁECZNA

■ Ośrodki Pomocy Społecznej

Ośrodki pomocy społecznej to instytucje, które na gruncie lokalnym realizują zadania państwa z zakresu pomocy społecznej¹⁰. Ich celem jest świadczenie pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, a nie są w stanie przezwyciężyć jej samodzielnie.

Oferta usług ośrodka pomocy społecznej w zakresie pomocy społecznej

Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej, m.in.:

- praca socjalna,
- bilet kredytowy,
- składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej, m.in.:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki¹¹.

W województwie kujawsko-pomorskim funkcjonują 144 ośrodki pomocy społecznej¹².

¹⁰ https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/19325/1/M.Brenk_Osrodki_Pomocy%20Spolecznej_w_systemie%20polityki_spolecznej_panstwa-Praca_Socjalna-2015-5.pdf data korzystania: 30.10.2019 r.

¹¹ <http://mopr.torun.pl/index.php/dokad-po-pomoc/32-miejski-osrodek-pomocy-rodzinie> data korzystania: 30.10.2019 r.

¹² W tym 4 ośrodki, które realizują zadania będące w gestii gminy oraz zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie MOPS Bydgoszcz, MOPR Grudziądz, MOPR Toruń i MOPR Włocławek. Rejestr ośrodków pomocy społecznej na postawie Centralnej Aplikacji Statystycznej, stan na dzień 15.07.2019 r.

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Ogrodowa 9, 85-043 Bydgoszcz	52 325 44 18	sekretariat@mopsbydgoszcz.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Waryńskiego 34 A, 86-300 Grudziądz	56 696 87 00	poczta@mopr.grudziadz.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Konstytucji 3 Maja 40c, 87-100 Toruń	56 650 85 65	sekretariat@mopr.torun.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Ogniowa 8/10, 87 - 800 Włocławek	54 423 23 00	sekretariat@mopr.wloclawek.pl
POWIAT ALEKSANDROWSKI		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Słowackiego 12, 87-700 Aleksandrów Kujawski	54 427 11 39	mopsalk@poczta.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Słowackiego 12, 87-700 Aleksandrów Kujawski	54 282 20 59	gopssl@poczta.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Włocławska 82, 87-704 Bądkowo	54 272 41 00	gopsbadkowo@poczta.onet.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Kopernika 14, 87-720 Ciechocinek	54 416 10 18	mops@ciechocinek.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Koneck 30, 87-702 Koneck	54 272 20 02	gopskoneck@pro.onet.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. 3 Maja 2, 87-730 Nieszawa	542 838 031	mopsnieszawa@.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Rynkowa 6 a, 87-721 Raciążek	54 283 18 25	gopsraciazek@pro.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Dworcowa 7, 87-731 Waganiec	54 283 09 45	gopswaganiec@.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Leśna 1, 87-707 Zakrzewo	54 272 09 36	gops120@wp.pl
POWIAT BRODNICKI		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Bobrowo 27, 87-327 Bobrowo	56 491 33 58	gops@bobrowo.org
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Ustronie 2b, 87-300 Brodnica	56 49 82 742	sekretariat@mops.brodnica.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Mazurska 13, 87 - 300 Brodnica	56 495 49 90	gops@brodnica.ug.gov.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Brzozie 50, 87-313 Brzozie	564 912 925	gops@brzozie.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Okrężna 9/4, 87-320 Górzno	56 49 88 181, 510 246 713	gops.gorzno@wp.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Brodnicka 8, 87-321 Bartniczka	56 49 368 18	gops@gopsbartniczka.pl

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim		
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Główna 22, 87-330 Jabłonowo Pomorskie	56 498 04 92 56 49 80 125	mgopsjab@op.pl mgops@ablonowopomorskie.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Osiek 85, 87-340 Osiek	564 938 121 564 938 123	swiadczenia@gminaosiek.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Świedziebnia 92A, 87-335 Świedziebnia	56 4938460	gops@swiedziebnia.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zbiczno 199, 87-305 Zbiczno	56 49 39 319	ops.zbiczno@wp.pl
POWIAT BYDGOSKI		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Betonowa 1 A, 86-005 Białe Błota	52 349 48 24	biuro@gops.bialeblota.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Bydgoska 21, 86-070 Dąbrowa Chełmińska	52 381 67 69	gops@dabrowachelminska.lo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Długa 54, 86-022 Dobrcz	52 364 80 28	gops@dobrcz.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Pomianowskiego 1, 86-010 Koronowo	52 567 31 10	sekretariat@mgops.koronowo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Ogrodowa 2A, 86-060 Nowa Wieś Wielka	523 812 455	gops.nowawies@admin.com.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Centralna 6A, 86-031 Osielesko	52 331 32 70	kontakt@gops.osielsko.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Mrotecka 9, 86-014 Sicienko	52 587 07 59 52 587 04 06	gopssicienko@gopssicienko.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. 29 Listopada 12, 86-050 Solec Kujawski	52 387 87 02	mgops@ mgops.soleckujawski.pl
POWIAT CHEŁMIŃSKI		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. gen. J. Hallera 11, 86-200 Chełmno	56 686 84 36	sekretariat@mopschelmno.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Kościuszki 3/2, 86-200 Chełmno	56 471 60 50	gops@gopschelmno.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Chełmińska 7B, 86-253 Kijewo Królewskie	56 686 70 54	gops@kijewo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Toruńska 15, 86-230 Lisewo	56 676 85 10	gops@lisewo.com
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Papowo Biskupie 128, 86-221 Papowo Biskupie	56 676 81 01	gops@papowobiskupie.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Stolno 112, 86-212 Stolno	56 677 09 21	gopsstolno@stolno.com.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Parkowa 20, 86-260 Unisław	56 68 68 731	gops1@unislaw.pl

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim**POWIAT GOLUBSKO-DOBRZYŃSKI**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Miliszewy 51, 87-408 Ciechocin	56 683 70 67	gopsieciechocin@tlen.pl
Miejski Ośrodek Polityki Społecznej ul. Kilińskiego 10, 87-400 Golub-Dobrzyń	56 683 54 10,41	mopsum@golub-dobrzyn.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Plac 1000-lecia 22 a, 87-400 Golub-Dobrzyń	570-818-607	gops-gd@wp.pl
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Plac Wolności 3, 87-410 Kowalewo Pomorskie	56 684 11 30	mgops@interia.pl
Gminny Ośrodek pomocy Społecznej Radomin 1A, 87-404 Radomin	56 683 75 22	gops@radomin.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zbójno 35A, 87 -645 Zbójno	54 2801932	gops@gopszbojno.pl

POWIAT GRUDZIĄDZKI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Wybickiego 38, 86-300 Grudziądz	564 663 479	goops@poczta.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gruta 244, 86-330 Mełno	56 465 87 34	gopsgruta@.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Radzyńska 2, 86-320 Łasin	56 466 47 12	lasin@interia.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Pl. Towarzystwa Jaszczurczego 9, 87-220 Radzyń Chełmiński	56 462 66 84	mgops@radzynchelmiński.eu
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Rogóżno 91 B, 86-318 Rogóżno	564 688 506	gops@rogozno.ug.gov.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 86-341 Świecie nad Osą	56 466 19 51	gops@swiecienadosa.pl

POWIAT INOWROCŁAWSKI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Topolowa 2, 87-133 Dąbrowa Biskupia	52 35 121 36	gops@dabrowabiskupia.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Dworcowa 8c, 88-140 Gniewkowo	52 358 53 60	mgops@mgops-gniewkowo.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Św. Ducha 90, 88-100 Inowrocław	52 357 10 31	sekretariat@mopsinowroclaw. samorzady.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Królowej Jadwigi 43, 88-100 Inowrocław	52 35 55 850	gops@gopsinowroclaw.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Miła 11, 88-160 Janikowo	52 351 44 34 52 351 44 35	mgops@janikowo.com.pl
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Rybacka 20, 88-150 Kruszwica	52 351 54 89	mops@kruszwica.um.gov.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Inowrocławska 14, 88-170 Pakość	523 518 137	mgops.pakosc@admin.com.pl

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Rojewo 8, 88-111 Rojewo	52 354 79 20	gops@rojewo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy społecznej ul. Powstańców Wielk. 6, 88-180 Żłotniki Kujawskie	881 465 142	biuro@gopszlotnikikujawskie.pl
POWIAT LIPNOWSKI		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Nieszawska 10, 87-617 Bobrowniki	542 305 142	gopsbobrowniki@pro.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Chrostkowo 99, 87-602 Chrostkowo	54 306 75 41	gopschrostkowo@pro.onet.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Szkolna 1, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą	542 530 506	mgopsdobrzyn@onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Plac Kościuszki 7a, 87-620 Kikół	54 289 46 70 509 358 276	gops@kikol.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Włocławska 16a, 87-600 Lipno	54 287 2067	mops@umlipno.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Mickiewicza 29, 87-600 Lipno	542 886 212 542 886 204 542 886 226	gops@gmail.com
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Kościelna 2, 87-630 Skępe	54 287 85 31	mgopsskepe@pro.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Sierpecka 20, 87- 605 Tłuchowo	54 287 62 60 wew. 22	gops.tluchowo@wp.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Starowiejska 8, 87-603Wielgie	54 289 71 11	gopswielgie@pro.onet.pl
POWIAT MOGILEŃSKI		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Parkowa 2, 88-306 Dąbrowa	523 186 210	gops@ug-dabrowa.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Jeziora Wielkie 106/4, 88-324 Jeziora Wielkie	52 318 72 20 wew. 13, 19 lub 535 904 999	gops@ug.jeziorawielkie.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Rynek 10, 88-300 Mogilno	52 315 93 15	mgops@mogilno.pl
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Sportowa 6, 88 - 320 Strzelno	52 569 14 47 52 569 14 57	mgops@strzelno.pl
POWIAT NAKIELSKI		
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kcyni ul. Libelta 28, 89-240 Kcynia	52 384 76 78	mgops@mgops-kcynia.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Łąkowa 7, 89-115 Mrocza	52 385 63 55	mgops@mgops.mrocza.pl
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. ks. Piotra Skargi 2, 89-100 Nakło nad Notecią	52 386 08 14	mgops_naklo@poczta.onet.pl

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Ignacego Tomyśłaka 37, 89-110 Sadki	52 385 90 55	gops.sadki@wp.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Kcyńska 34, 89-200 Szubin	52 371 59 01 503 440 140	sekretariat@mgopsszubin.pl
POWIAT RADZIEJOWSKI		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Bytoń 72, 88-231 Bytoń	54 285 13 27	gops@ugbyton.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Dworcowa 6, 88-210 Dobrze	54 285 00 83	gops_dobre@op.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Wojska Polskiego 14, 88-220 Osiećciny	542 650 024	gopsosieciny@pro.onet.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Słoneczna 32, 88-230 Piotrków Kujawski	542 654 184	mgops@piotrkowkujawski.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Rynek 1, 88-200 Radziejów	542 854 603	mopsradziejow@home.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Kościuszki 58, 88-200 Radziejów	54 231 28 78	gops@ugradziejow.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Topółka 22, 87-875 Topółka	54 286 90 68	gops.topolka@wp.pl
POWIAT RYPIŃSKI		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Brzuze 63, 87-517 Brzuze	54 233 06 66	gops@brzuze.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Rogowo 51, 87-515 Rogowo	54 280 16 22	gops@rogowo.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin	54 280 96 50/51/	mops@rypin.eu
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Lipnowska 4, 87-500 Rypin	54 280 97 06	gops@rypin.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno	881 469 989 881470306 54 2700012	gopsskrwilno@o2.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wąpielsk 59D, 87-337 Wąpielsk	56 493 83 21	gops@wapielsk.pl
POWIAT SĘPOLEŃSKI		
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Plac Odrodzenia 3, 89-430 Kamień Krajeński	52 389 45 26	sekretariat@mgops.kamienkr.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Szkolna 8, 89-400 Sępólno Krajeńskie	523 888 450	ops@ops-sepolno.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Parkowa 4, 89-412 Sośno	52 289 12 17	gops.sosno@neostrada.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Mickiewicza 22a, 89-410 Więcbork	52 389 53 50	sekretariat@mgopswiecbork.pl

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim
POWIAT ŚWIECKI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Dr Fl. Ceynowy 14, 86-122 Bukowiec	523 309 324	gops@bukowiec.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Dragacz 7a, 86-134 Dragacz	52 33 24 870	gopsdragacz@wp.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Podgórna 10, 86-140 Drzycim	52 3317042	gops@drzycim.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	525 228 154	gopsjezewo@poczta.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wyzwolenia 9, 86-141 Lniano	52 332376564	gopslniano@interia.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Plac Św. Rocha 5, 86-170 Nowe	52 333 72 37	mgops@gminanowe.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Dworcowa 6, 86-150 Osie	52 3209732	pomoc@gopsosie.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Główna 33, 86-120 Pruszcz	525 624 309	gops@pruszcz.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Generała Józefa Hallera 11, 86-100 Świecie	52 519 05 40-48	sekretariat@ops-swiecie.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Tucholska 6, 86-182 Świekatowo	52 320 55 84	gopsswiekatowo@poczta.fm
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Dworcowa 15, 86-160 Warlubie	52 380 05 31	gops@warlubie.pl

POWIAT TORUŃSKI

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Gen. J. Hallera 19, 87-140 Chełmża	566 752 469	mops@chelmza.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Paderewskiego 11, 87-140 Chełmża	56 675 60 19	gops@gminachelmza.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Słowackiego 12, 87-640 Czernikowo	54 287 50 01	gopsczernikowo@interia.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Toruńska 56, 87-162 Lubicz	566 742 155	gopslubicz@home.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Toruńska 97, 87-152 Łubianka	56 649 56 60 530 443 205	gops_lubianka@op.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Warszawska 19, 87-148 Łysomice	508 394 505	gops@lysomice.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Aleja Lipowa 27, 87-126 Obrowo	56 678 60 22 wew. 131	gops@obrowo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wielka Nieszawka, ul. Toruńska 14, 87-165 Cierpice	56 622 08 28	gopswielkanieszawka@.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Stonieczna 28, 87-134 Zławieś Wielka	56 674 39 66	gops@zlawies.pl

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim**POWIAT TUCHOLSKI**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Szkolna 2, 89-511 Cekcyn	52 334 75 69	gops@cekcyn.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Sępoleńska 12 A, 89-520 Gostycyn	52 334 62 00	gopsgostycyn1@wp.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Główna 19, 89-506 Kęsowo	52 33 44 133	gops@kesowo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Wojska Polskiego 8, 89-526 Lubiewo	52 334 92 49	gops@lubiewo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. ks. dr. St. Sychowskiego 28, 89-530 Śliwice	52 334 07 27	gops@sliwice.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Świecka 45, 89-500 Tuchola	523 956 300	ops@tuchola.pl

POWIAT WĄBRZESKI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Dębowa Łąka 38, 87-207 Dębowa Łąka	56 688 49 12	gops@ugdl.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Bankowa 4, 87-222 Książki	56 688 81 10	gops@gminaksiazki.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Płużnica 54, 87-214 Płużnica	56 688 75 09	gops@pluznica@pluznica.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Wolności 32, 87-200 Wąbrzeźno	56 689 04 00	mops@torun.home.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk ul. Mickiewicza 12/1, 87-200 Wąbrzeźno	56 687 75 34	ops@gminarynsk.pl

POWIAT WŁOCŁAWSKI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Baruchowo 54, 87-821 Baruchowo	54 284 56 11 wew.25	gops@baruchowo.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Szkolna 28, 87-851 Boniewo	542 840 181	gops.boratynska@wp.pl
Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Królewska 5, 87-880 Brześć Kujawski	54 231 06 31	bops@pro.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Sikorskiego 8b, 87-850 Chocień	54 307 03 54	barbara.ciesielska@chocen.pl
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Kaliska 2, 87-860 Chodecz	54 284 80 48	mgopschodecz@pro.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Fabianki 4, 87-811 Fabianki	54 231 78 00	gops@fabianki.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Marszałka Piłsudskiego 32, 87-865 Izbica Kujawska	54 286 51 60	mgopsizbica@pro.onet.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Piwna 24, 87-820 Kowal	54 284 20 29	mops@kowal.eu

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim		
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Piwna 33, 87-820 Kowal	54 284 22 52 wew. 121	gopskowl@pro.onet.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 87-732 Lubanie 28a	542 513 413	gops_lubanie@op.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Wojska Polskiego 29, 87-840 Lubień Kujawski	54 284 43 26	ops@lubienkujawski.pl
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Brzeska 49, 87-890 Lubraniec	54 286 20 13 wew. 35	mgops@lubraniec.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Królewiecka 7, 87-800 Włocławek	54 230 53 47	gops@gmina.wloclawek.pl
POWIAT ŻNIŃSKI		
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Mogileńska 3, 88 - 190 Barcin	52 383 34 45	mgops.barcin@admin.com.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Żnińska 19, 88-410 Gąsawa	52 303 62 31	gops@gasawa.pl
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Strzelecka 8, 88-430 Janowiec Wielkopolski	523 026 068	mgops.janowiec@admin.com.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 89-210 Łabiszyn, ul. Szubińska 1	52 384 41 83	mops.labiszyn@admin.com.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Rogowo ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo	523 024 210	gops@rogowo.paluki.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. 700-lecia 36, 88-400 Żnin	523 032 910	kontakt@mops.gminaznin.pl

■ Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie realizują zadania powiatu dotyczące rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych. Celem tych działań jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Główne zadania PCPR:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki, rodziny zastępcze,
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych dofinansowanie m.in. uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrywanie w sprzęt rehabilitacyjny

tacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,

- pomoc osobom, które uzyskały status uchodźcy¹³.

W naszym województwie funkcjonuje 19 powiatowych centrów pomocy rodzinie¹⁴.

Powiatowe centra pomocy rodzinie w województwie kujawsko-pomorskim

aleksandrowski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Sikorskiego 3 87-700 Aleksandrów Kujawski	54 282 61 54	pcpr.sekretariat@aleksandrow.pl
brodnicki	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Mickiewicza 1 87-300 Brodnica	564 984 769	sekretariat.pcpr@brodnica.com.pl
bydgoski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Konarskiego 1-3 85-066 Bydgoszcz	52 583 54 13	pcpr@powiat.bydgoski.pl
chełmiński	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Słowackiego 3 86- 200 Chełmno	56 677 24 46	pcprchelmno@op.pl
golubsko-dobrzyński	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Dr. Jerzego Gerarda Koppa 1A 87-400 Golub-Dobrzyń	56 683 54 76	pcpr@golub-dobrzyn.com.pl
grudziądzki	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Małomłyńska 1 86-300 Grudziądz	56 462 29 39	sekretariat@pcprgrudziadz.pl pcprgrudziadz@interia.pl
inowrocławski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Mątewska 17 88-100 Inowrocław	523 592 255	biuro@pcpr-ino.pl
lipnowski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Mickiewicza 56, 87-600 Lipno	54 288 66 43	centrum@pcprlipno.pl
mogileński	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Ogrodowa 10, 88-320 Mogilno	52 31 59 0 31	pcprmogilno@op.pl
nakielski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Dąbrowskiego 46 89-100 Nakło n. Notecią	52 325 17 24	info@pcpr-naklo.pl

¹³ <https://www.infor.pl/prawo/powiat/zadania-powiatu/296591,Jak-pomaga-Powiatowe-Centrum-Pomocy-Rodzinie.html> data korzystania

¹⁴ Rejestr powiatowych centrów pomocy rodzinie na postawie Centralnej Aplikacji Statystycznej, stan na dzień 15.07.2019 r.

Powiatowe centra pomocy rodzinie w województwie kujawsko-pomorskim

radziejowski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Kościuszki 58 88-200 Radziejów	54 285 35 43	pcpr@radziejow.pl
rypiński	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Warszawska 38A 87-500 Rypin	542 803 641	pcprrypin@poczta.fm
sępoleński	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku ul. Starodworcowa 8 89-410 Więcbork	52 389 85 01, 52 389 75 75	poczta@pcprwiecbork.pl
świecki	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Wojska Polskiego 195A 86-100 Świecie	52 568 32 00	sekretariat@pcpr.csw.pl
toruński	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Towarowa 4-6 87 - 100 Toruń	56 62 87 50	sekretariat@pcpr-torun.pl
tucholski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Pocztowa 7 89-500 Tuchola	52 559 20 18	pcprtuchola@wp.pl
wąbrzeski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno	56 688 24 50	pcpr@wabrzezno.pl
włocławski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Brzeska 15 87-800 Włocławek	54 231 22 38	pcpr@wloclawek.home.pl
żniński	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Szpitalna 32 88-400 Żnin	52 303 01 69	pcpr@pcpr-znin.pl

■ Domy pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie-mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. DPS świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu.

Osobę taką kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej¹⁵.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w DPS są w kolejności:

1. Mieszkaniec Domu, nie więcej niż 70% swojego dochodu,
2. Małżonek, zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie, pradiadkowie),
3. Gmina - do wysokości różnicy wynikającej z kosztów utrzymania w DPS, a odpłatnością wnoszoną przez mieszkańca i jego rodzinę.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIE ORAZ ZASADY PRZYJĘCIA

1. Wniosek osoby lub opiekuna prawnego o umieszczenie w DPS.
Wniosek o skierowanie do domu pomocy społecznej składa się w ośrodku pomocy społecznej właściwym dla miejsca zamieszkania tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego.
2. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego z osobą zainteresowaną zamieszkaniem w DPS, zakończony wnioskiem o umieszczenie danej osoby w DPS, bądź wskazaniem innej formy pomocy.
Wywiad powinien mieć miejsce najpóźniej w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku. W sytuacjach wymagających bezzwłocznego przyznania świadczeń wywiad przeprowadza się nie później niż w ciągu 2 dni od daty złożenia wniosku.
3. Kompletowanie dokumentów przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej.

Do niezbędnych dokumentów, po za wywiadem środowiskowym, zalicza się:

- decyzję o posiadanym dochodzie (świadczeniu emerytalnym, rentowym czy zasiłku),
 - zgodę osoby zainteresowanej zamieszkaniem w DPS na potrącanie określonej należności przez organ wypłacający świadczenie,
 - oświadczenie o wysokości dochodu współmałżonka, dzieci zobowiązanych do ponoszenia opłaty (zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej),
 - zgodę na zamieszkanie w DPS (podpisaną własnoręcznie lub przez opiekuna prawnego),
 - badania lekarskie: HBS, WR, EKG, OB, morfologia, podstawowe badanie moczu, RTG klatki piersiowej,
 - zaświadczenie lekarskie (w uzasadnionych przypadkach – zaświadczenie lekarza psychiatry) potwierdzające zasadność umieszczenia osoby w DPS o określonym typie.
4. Decyzja o skierowaniu lub odmowie skierowania do domu pomocy społecznej wydawana przez ośrodek pomocy społecznej.
Postępowanie powinno trwać nie dłużej niż 30 dni, a gdy zaistnieją szczególne okoliczności, termin wydania decyzji może się wydłużyć maksymalnie do 60 dni. O przedłużeniu terminu należy powiadomić osobę ubiegającą się o przyjęcie do DPS pisemnie.
 5. Decyzja o umieszczeniu i przyjęcie do konkretnego domu pomocy społecznej.
Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej.
W sytuacji niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej¹⁶.

¹⁵ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dz. U. z 2019 r. poz. 271, 730, 752.

¹⁶ Źródło: <http://www.torun.naszdps.pl/skierowania>, <https://pomocspoleczna24.pl/nr-4-marzec-2018/kierowanie-do-domu-pomocy-spolecznej-przejdz-procedure-krok-po-kroku-118.html> oraz <http://mopr.torun.pl/index.php/informacja-publiczna/struktura-organizacyjna-mopr/dzial-wspierania-rodziny/konsultant-d-s-domow-pomocy-spolecznej/441-pomoc-dla-starszych> data korzystania: 27.06.19 r..

W naszym regionie działa 50 domów pomocy społecznej¹⁷.

Domy pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim			
BYDGOSZCZ			
Dom Pomocy Społecznej „Słoneczko” w Bydgoszczy ul. Gałczyńskiego 2 85-322 Bydgoszcz	52 372-91-51	dps@sloneczko.bydgoszcz.pl	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy, ul. Łomżyńska 54, 85-836 Bydgoszcz	52 361-22-28	dps@promien-zycia.bydgoszcz.pl	dla osób przewlekle somatycznie chorych
Dom Pomocy Społecznej „Jesień Życia” w Bydgoszczy ul. Mińska 15a, 85-442 Bydgoszcz	52 327-72-13	sekretariat@dps.bydgoszcz.pl	dla osób w podeszłym wieku
GRUDZIĄDZ			
Dom Pomocy Społecznej w Grudziądzu, ul. Parkowa 12 86-300 Grudziądz	56 451-75-20	dps.1@op.pl	dla osób przewlekle psychicznie chorych, dla osób przewlekle somatycznie chorych
TORUŃ			
Dom Pomocy Społecznej w Toruniu ul. Szosa Chełmińska 220 87-100 Toruń	56 654-56-42	dpsdyr@dps.torun.wp.pl	dla osób w podeszłym wieku dla przewlekle somatycznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Toruniu ul. Rydygiera, 23 87-100 Toruń	56 657-59-29	torunsds@op.pl	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
„Kraft Haus” Dom Pomocy Społecznej w Toruniu, ul. Szosa Okrężna 3 87-100 Toruń	48 784 535 133	torun@krafthaus.pl	dla osób przewlekle psychicznie chorych
WŁOCŁAWEK			
Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Nowomiejska 19 87-800 Włocławek	54 232-26-67	dpsskarpa@pro.onet.pl	dla osób w podeszłym wieku
Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Dobrzyńska 102 87-800 Włocławek	54 237-14-13	dpswloclawek@wp.pl	dla osób w podeszłym wieku
Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Żeromskiego 28a 87-800 Włocławek	54 413-39-12	zeromskiego@mzoz.pl	dla osób przewlekle somatycznie chorych i osób niepełnosprawnych fizycznie

¹⁷ Wykaz domów pomocy społecznej na podstawie rejestru prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego: <https://www.bip.bydgoszcz.uw.gov.pl/pl/rejstry/rejestr-domow-pomocy-spoecznej> stan na: 14.08.2018r.

Domy pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT ALEKSANDROWSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie ul. Inowrocławska 20 87-707 Zakrzewo	54 272-00-15	dompomocysek@ interia.pl	dla osób przewlekle psychicznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Grabiu 87-710 Służewo	54 282-12-70	dps.grabie@ wp.pl	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
POWIAT BRODNICKI			
Dom Pomocy Społecznej w Brodnicy ul. Wiejska 1 87-300 Brodnica	56 498-34-80	dps.brodnica@ neostrada.pl	dla osób przewlekle somatycznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Wichulcu 87-327 Bobrowo	56 49-59-504	dpswichulec@ onet.pl	dla osób w podeszłym wieku
POWIAT BYDGOSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Bożenkowie 86-031 Osielsko	52 381-87-16	dpsbozenkowo@ poczta.neostrada.pl	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Dom Pomocy Społecznej w Koronowie ul. Paderewskiego 35 86-010 Koronowo	52 382-25-64	dps_koronowo@ tlen.pl	dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
POWIAT CHEŁMIŃSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Chełmnie ul. Dominikańska 40 86-200 Chełmno	56 691-21-00	dps.ss@wp.pl	dla osób przewlekle somatycznie chorych, dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Dom Pomocy Społecznej w Mgoszczu 86-230 Lisewo	56 676-89-68	dps_mgoszcz@ poczta.onet.pl	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
POWIAT GOLUBSKO-DOBZYŃSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Golubiu - Dobrzyniu ul. PTTK 6 87-400 Golub-Dobrzyń	56 683-21-05	dps@ golub-dobrzyn.com. pl	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
POWIAT INOWROCŁAWSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Tarnówku 88-121 Chełmce	52 351-68-84	dpstarnowko@ wp.pl	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie

Domy pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim

Dom Pomocy Społecznej w Inowrocławiu ul. Wierzbńskiego 49 88-100 Inowrocław	52 357-48-24	dps.inowroclaw1@wp.pl	dla osób w podeszłym wieku
Dom Pomocy Społecznej w Ludzisku 88-160 Janikowo	52 351-34-72	dpsludzisko@gmail.com	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Dom Pomocy Społecznej w Warzynie 88-140 Gniewkowo	52 351-24-76	dpswarzyn1@wp.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu 88-110 Inowrocław 2	52 351-27-90	dpsparchanie@wp.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
POWIAT LIPNOWSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi 1 87-603 Wielgie	54 289-71-92	dps1966@o2.pl	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
POWIAT MOGILEŃSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Siemionkach 88-324 Jeziora Wielkie	52 318-76-23	dom@dpssiemiunki.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
POWIAT NAKIELSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią ul. Parkowa 8 89-100 Nakło nad Notecią	52 386-77-01	sekretariat@dps-naklo.org	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
POWIAT RADZIEJOWSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Piotrkowie Kujawskim ul. Poznańska 98 88-230 Piotrków Kujawski	54 265-40-25	dpsbl@wp.pl	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
POWIAT RYPIŃSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Ugoszczu 30 87- 522 Ostrowite	54 270-11-33	komatant30@idsl.pl	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
POWIAT SĘPOLEŃSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku 89-410 Więcbork	52 389-70-51	dps-suchoraczek@idea-net.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim ul. Podgórna 2 89-430 Kamień Krajeński	52 388-60-15	dpskamienkr@poczta.onet.pl	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim ul. Dworcowa 1 89-430 Kamień Krajeński	52 388-60-34	dagmaraorzech@wp.pl	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie

Domy pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT ŚWIECKI			
Dom Pomocy Społecznej w Gołuszycach, 86-120 Pruszcz	52 332-00-19	dpsgol@wp.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczu ul. Łowińska 9, 86-120 Pruszcz	52 332-02-90	moopruszcz@ poczta.onet.pl	dla osób w podeszłym wieku
Dom Pomocy Społecznej w Świeciu ul. Wojska Polskiego 128 86-100 Świecie	52 331-18-84	dps_swiecie@ wp.pl	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
POWIAT TORUŃSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Browinie 87-140 Chełmża	56 675-71-11	browina@home.pl	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Dobrzejewicach 62 87-123 Dobrzejewice	56 678-64-14	dobrzejewice@ dompokocy.pl	dla osób w podeszłym wieku
Dom Pomocy Społecznej w Pigży ul. Szkolna 8 87-152 Łubianka	56 674-08-00	pigza@wp.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce ul. Toruńska 18, 87-165 Cierpice	56 678-72-80	dps.w.nieszawka@ o2.pl	dla osób w podeszłym wieku
POWIAT TUCHOLSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej 89-502 Raciąż	52 559-23-53	dps.wysoka@ wp.pl	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
POWIAT WĄBRZESKI			
Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie ul. Pod Młynik 4a 87-200 Wąbrzeźno	56 688-03-70	dpswabrzesno@ torun.home.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
POWIAT WŁOCŁAWSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Wilkowiczkach 87-850 Chocień	54 284 71 16	dpswilkowiczki@ poczta.onet.pl	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Dom Pomocy Społecznej w Kurowie 87-821 Baruchowo	54 284 56 26	dpskurowo@ wloclawek.home.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Kowalu ul. Kopernika 19, 87-820 Kowal	54 284-18-65	sekretariatdps@ wp.pl	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Rzeżewie 87-840 Lubień Kujawski	54 284-27-26	dpsrzeszewo@ poczta.onet.pl	dla osób w podeszłym wieku

Domy pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim

Dom Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej ul. Narutowicza 65, 87-865 Izbica Kujawska	54 286-50-72	dpsizbicakuj@wp.pl	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
POWIAT ŻNIŃSKI			
Dom Pomocy Społecznej w Podobowicach Podobowice 49, 88-400 Żnin	52 302-47-23	dpspodobowice@by.home.pl	dla osób niepełnosprawnych fizycznie
Dom Pomocy Społecznej w Tonowie 88-430 Janowiec Wielkopolski	52 302-61-12	dps.tonowo@znin.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Dom Pomocy Społecznej w Barcinie ul. Polna 30 88-190 Barcin	52 383 21 40	dpsbarcin@by.home.pl	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Dom Pomocy Społecznej „Dworek Pod Kasztanami” Recz 16, 88-420 Rogowo	52 353-39-61	biuro@dworekpodkasztanami.pl	dla osób w podeszłym wieku

■ Całodobowe placówki

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym, w podeszłym wieku mogą być prowadzone tylko i wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia wojewody. Wojewoda prowadzi jawny rejestr tych placówek.

W województwie kujawsko-pomorskim aktualnie działa zgodnie z rejestrem Wojewody 18 całodobowych placówek zapewniających opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym oraz w podeszłym wieku¹⁸.

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku w województwie kujawsko-pomorskim

Miasto Grudziądz		
Dom Seniora „Ułan” ul. Legionów 53 86-300 Grudziądz	796 813 071	30 miejsc dla osób niepełnosprawnych, przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat aleksandrowski		
Rodzinny Dom Seniora w Ciechocinku ul. Zdrojowa 53, 87-720 Ciechocinek	511 871 480 domseniora@op.pl	15 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku

¹⁸ Wykaz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku na podstawie rejestru prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego <http://www.bip.bydgoszcz.uw.gov.pl/rejestr/rejestr-placowek-calodobowej-opieki> stan na 07 lipca 2019 r.

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku w województwie kujawsko-pomorskim

Powiat bydgoski		
Centrum Rehabilitacji „Romantica” Sp. z o.o. z siedzibą w Kruszynie Krajeńskim ul. Ceramiczna 11 86-005 Białe Błota	512 897 946 887 677 667 biuro.romantica@wp.pl	70 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Dom całodobowej opieki „Czarneccy” Spółka cywilna Kazimiera Czarnecka Krzysztof Czarnecki ul. Leśna 11 86-005 Zielonka	52 320 86 61 biuro@domopiekiczarneccy.pl	12 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Przyjazne Serce w Murowańcu ul. Skalna 1, gmina Białe Błota	609 624 064 hanna.1965@o2.pl	7 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat lipnowski		
Rodzinny Dom Seniora im. Św. Rity ul. Księżycowa 18, 87-600 Lipno	601 352 931	8 miejsc dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat mogileński		
Dom Seniora „CONRADO” Żabno 52, 88-300 Mogilno	784 336 979 668 744 228 condaro@conrado.com.pl	14 miejsc dla osób niepełnosprawnych lub osób w podeszłym wieku
Powiat nakielski		
„Pensjonat Seniora” ul. Strażacka 40, 89-200 Rynarzewo	52 561 06 80 biuro@pensjonat-seniora.pl	32 miejsca dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat radziejowski		
Dom Opieki Dla Osób Starszych DĘBY Dęby 13, 88-210 Dobrze	517 258 852 kontakt@deby.com.pl	46 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Dom Seniora Pod Topolami ul. Topolowa 24, 88-230 Piotrków Kujawski	570 564 509 biuro@podtopolami.eu	30 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat sępoleński		
Dom Seniora „Gold” Szynwałd 57, 89-412 Sośno	606 516 892 biuro@domsenioragold.pl	30 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Dom Seniora im. św. Franciszka z Asyżu ul. Stary Rynek 8, 89-410 Więcbork	668 411 499 domseniora@siostryzorlika.pl	25 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku w województwie kujawsko-pomorskim

Powiat świecki		
Dom Seniora „Tucholanka” Tleń ul. Bydgoska 4, 86-150 Osie	505 058 296 507 465 757 dom.seniora. tucholanka@gmail.com	32 miejsca dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat toruński		
Placówka Całodobowej Opieki w Brzozówce ul. Jodłowa 9, 87-123 Dobrzejewice	513 632 077 566 786 845	20 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Barwna Jesień Życia Dom Spokojnej Starości ul. Barwna 60, 87-125 Silno	600 103 240 kontakt@bjz-silno.pl	10 miejsc dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat włocławski		
Dom Opieki dla Osób Starszych „Wiktoria” Ossówek 31 87-820 Kowal	609 359 045 602 397 565	12 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Dom Seniora „Bronek” ul. Św. Anny 26 87-890 Lubraniec	577 599 783	31 miejsc dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat żniński		
Leśny Dom Seniora Piastowo 13 A, 88-410 Gąsawa	784 025 522 660 642 509 52 526 22 88 kontakt@ lesnydomseniora.pl	83 miejsca dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku

■ Ośrodki wsparcia

Osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a które nie wymagają opieki w placówce całodobowej, mogą korzystać z oferty dziennego domu pomocy lub gospodarstwa opiekuńczego.

■ Dienne domy pobytu

Dienne domy pobytu/pomocy to ośrodki wsparcia świadczące pomoc w ciągu dnia, w tym oferują posiłki, rehabilitację, zajęcia edukacyjno-kulturalne oraz wspólne spędzanie czasu.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIE ORAZ ODPLATNOŚĆ

Procedura ubiegania się o miejsce w dziennym domu pobytu odbywa się poprzez ośrodek pomocy społecznej, na wniosek samej osoby zainteresowanej.

1. Z wnioskiem należy zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania lub pobytu.

2. Do wniosku należy dołączyć kserokopię dokumentów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, np. zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia emerytury, orzeczenie o niepełnosprawności.
3. Decyzję o przyznaniu miejsca w ośrodku wsparcia poprzedza wywiad środowiskowy.

Zasady, szczegółowe warunki przyznawania oraz zwalniania, częściowego lub całkowitego z odpłatności za usługi świadczone w dziennym domu pobytu, ustalane są przez radę gminy lub bezpośrednio przez daną placówkę¹⁹.

Aktualnie w naszym województwie działają 52ienne domy pobytu, plus 3 filie²⁰.

Dziennne domy pobytu w województwie kujawsko-pomorskim	
Bydgoszcz	
Dom Dziennego Pobytu „Senior” przy Stowarzyszeniu „Z Potrzeby Serca” ul. Jodłowa 14, 85-630 Bydgoszcz	52 371 01 80
Stowarzyszenie „Bydgoska Pomoc Społeczna” Dom Dziennego Pobytu „Kapuściska” ul. Kapuściska 10, 85-807 Bydgoszcz	52 361 28 28
Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie ul. Gałczyńskiego 2, 85-322 Bydgoszcz	52 372 91 51
Centrum Wielu Pokoleń przy Fundacji Pro Omnis ul. Jarużyńska 9, 85-790 Bydgoszcz	601 388 088
Dzienny Dom Pobytu MAK przy Fundacji 12 Kamienica ul. Poznańska 12, 85-129 Bydgoszcz	517-762-217
Dzienny Dom Pobytu „Niezapominajka” przy WSG ul. Naruszewicza 11, 85-230 Bydgoszcz	52 567 07 99
Dzienny Dom Pobytu „Dobre Rozwiązanie” przy WSG ul. Naruszewicza 11, 85-230 Bydgoszcz	52 567-00-47
Bydgoski dom opieki dziennej dla osób cierpiących na choroby otępienne ul. Rupniewskiego 11, 85-796 Bydgoszcz	784 699 597
Bydgoski Dzienny Dom Pobytu ul. Fordońska 120, 85-739 Bydgoszcz	601 619 159
Centrum Opieki Diennej Ikar ul. Szulca 1, 85-315 Bydgoszcz	608 373 855
Bydgoski Dzienny Dom Pobytu Senectus ul. Długa 34, 85-034 Bydgoszcz	52 322 90 64
Grudziądz	
Dom Dziennego Pobytu ul. Piłsudskiego 111, 86-300 Grudziądz	56 462 06 37
Filia - Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy DPS nr 3 ul. Dywizjon 303/4, 86-300 Grudziądz	605 535 751
Dom Dziennego Pobytu „Bezpieczna Przystań” ul. Wyspiańskiego 1, 86-300 Grudziądz	500 329 972

19 https://empatia.mpips.gov.pl/informacja-dla-partnerow?p_p_id=101&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&_101_urlTitle=osrodek-wsparcia&_101_struts_action=%2Fasset_publisher%2Fview_content&_101_type=content&_101_inheritRedirect=true&_101_assetEntryId=47643/en data korzystania: 30.10.2019 r.

20 Dane na październik 2019 r. na podstawie danych aktualizowanych przez ROPS w Toruniu.

Dzienne domy pobytu w województwie kujawsko-pomorskim**Toruń**

Dzienny Dom Pomocy Społecznej ul. Rydygiera 30/32, 87-100 Toruń	56 648 26 72
Filia DDPS w Toruniu ul. Gagarina 152, 87-100 Toruń	56 654 18 57
Dzienny Dom Pomocy „Samarytanin” przy Parafii pw. Miłosierdzia i Św. Siostry Faustyny Kowalskiej w Toruniu ul. Św. Faustyny 7, 87-100 Toruń	56 639 42 50
Dom Dziennego Pobytu przy Fundacji na rzecz integracji międzypokoleniowej i dobrego życia seniorów „Łączymy Pokolenia” ul. Mickiewicza 117, 87-100 Toruń	512 390 244
Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów przy Toruńskim Centrum „Caritas” ul. Szosa Bydgoska 1a, 87-100 Toruń	534 285 213
Dzienny Domu Opieki ul. Donimirskiego 4, 87-100 Toruń	500 061 969

Włocławek

Ośrodek Dziennego Pobytu ul. Brzeska 15, 87-800 Włocławek	54 411 27 72
--	--------------

Powiat aleksandrowski

Dzienny Dom Pobytu w gminie Aleksandrów Kujawski Słomkowo 26, 87-700 Aleksandrów Kujawski	692 054 567
Dzienny Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych przy Sanatorium MAX ul. Lorentowicza 4, 87-720 Ciechocinek	572 333 000
Dzienny Dom Pobytu w Wagańcu ul. Dworcowa 9, 87-731 Waganiec	506 277 344

Powiat brodnicki

Dzienny Dom Pobytu „WIGOR” w Grążawach Grążawy 29, 87-321 Bartniczka	56 652 63 50
Dzienny Dom Pomocy w Górznie ul. Leśna 12, 87-320 Górzno	794 140 516

Powiat bydgoski

Dom Dziennego Pobytu „Szafirek” Gądecz 33, 86-022 Dobrcz	52 364 80 36
---	--------------

Powiat chełmiński

Dzienny Dom Pobytu Seniora w ramach Projektu pn.: „Złota jesień dla Seniora” – utworzenie dziennego domu pobytu dla osób starszych na terenie gminy Unisław ul. Lipowa 31, 86-260 Unisław	56 686 60 32 wew. 323
---	--------------------------

Powiat golubsko-dobrzyński

Dzienny Dom Pobytu „Grodno” Nowogród 99, 87-400 Golub Dobrzyń	601 619 159
Dzienny Dom Pobytu w Nowej Wsi Nowa Wieś 20, 87-408 Ciechocin	56 683 70 67

Dzienne domy pobytu w województwie kujawsko-pomorskim

Powiat inowrocławski	
Dom Dziennego Pobytu „Życzliwa Przystań” ul. Wachowiaka 6, 88-100 Inowrocław	52 357 80 90
Filia DDPS w Inowrocławiu ul. Łokietka 12, 88-100 Inowrocław	52 352 32 49
Dzienny Dom Senior+ w Żalinowie Żalinowo 7, 88-100 Inowrocław	796 660 772
Przyjazne miejsce w społeczności lokalnej – Dzienny Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych z powiatu inowrocławskiego I mogileńskiego - II edycja ul. Staropoznańska 131-133, 88-100 Inowrocław	53 355 79 00
Dzienny Dom Pobytu przy WSG ul. Poznańska 10, 88-100 Inowrocław	52 567 07 85
Dzienny Dom Pobytu przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Królowej Jadwigi ul. Wojska Polskiego 20, 88-100 Inowrocław	600 952 683
Dzienny Dom Pobytu „Albert” ul. Toruńska 24, 88-100 Inowrocław	52 357 11 22
Dzienny Dom Senior+ w Janikowie ul. Dworcowa 1, 88-160 Janikowo	503 821 275
Dzienny Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych w Wierchosławie Wierchosławice 8, 88-140 Gniewkowo	575 788 966
Powiat lipnowski	
Dom Dziennego Pobytu w Mokowie - opieka i aktywność Mokowo 37, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą	516 976 356
Powiat mogileński	
Dom Dziennego Pobytu ul. Konopnickiej 20b, 88-300 Mogilno	600 410 905
„Radość Życia” – Dzienny Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych z powiatu mogileńskiego przy Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy ul. Jana Pawła II 3, 88-300 Mogilno	52 315 14 06
Powiat nakielski	
Dzienny Dom Pobytu Senior+ ul. Mickiewicza 3, 89-100 Nakło n. Notecią	52 385 44 22
Powiat radziejowski	
Dzienny Dom Seniora w gminie Dobrze ul. Fabryczna 32, 88-210 Dobrze	54 285-01-57
Powiat sępoleński	
Dom Dziennego Pobytu ul. Wyspiańskiego 2, 89-430 Kamień Krajeński	609 556 009
Powiat świecki	
NZOZ Florencja II Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych w Świeciu ul. Świętego Wincentego 1, 86-100 Świecie	52 33 03 075

Dzienne domy pobytu w województwie kujawsko-pomorskim	
Powiat toruński	
Dzienny Dom Pobytu przy Parafii pw. Św. Mikołaja Biskupa w Chełmży ul. Tumska 14, 87-140 Chełmża	56 675 61 12
Dzienny Dom Pobytu w Gminie Łubianka ul. Ziętarskiego 22, 87-152 Łubianka	508 221 398
Dzienny Dom Pomocy w Przysieku Przysiek, Parkowa 1, 87-134 Zławieś Wielka	794 140 516
Powiat tucholski	
Domu Dziennego Pobytu Senior WIGOR ul. Słoneczna 4, 89-520 Gostycyn	577 511 211
Dom Dziennego Pobytu Senior+ ul. Świecka 45a, 89-500 Tuchola	52 564 25 18
Powiat włocławski	
Dzienny Dom Senior+ w Lubieniu Kujawskim ul. 1 Maja 44, 87-840 Lubień Kujawski	54 284-43-20
Powiat żniński	
Dzienny Dom Pobytu „Zacisze” przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcinie ul. Mogileńska 3, 88-190 Barcin	52 383 34 45
Leśne zacisze - Dzienny Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych z powiatu mogileńskiego i żnińskiego Piastowo 13a, 88-410 Gąsawa	52 526 22 88
Dzienny Dom Pobytu w Żninie „Słonecznik” ul. Lewandowskiego 2E, 88-400 Żnin	730 052 505

■ Gospodarstwa opiekuńcze

Placówki tego typu powstały i działają w naszym województwie w ramach projektu pn. „Opieka w zagrodzie – gospodarstwa opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim”, który realizowany jest przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Gospodarstwo opiekuńcze jest miejscem świadczenia usług społecznych w oparciu o zasoby tradycyjnego gospodarstwa rolnego. Podopieczni pod kierunkiem opiekuna mogą brać udział w zajęciach związanych z gospodarstwem rolnym, rękodzielniczych, czytelniczych, spacerach itp. Wsparcie oferowane jest przez 5 dni w tygodniu, przez 8 godzin dziennie, w grupach 4-8 osobowych. Każda osoba w projekcie może korzystać z usług przez maksymalnie pół roku²¹.

21 <http://www.opieka.kpodr.pl/pl/front/o-projekcie-opieka-z-zagrodzie/> data korzystania: 30.10.2019 r.

Aktualnie w naszym regionie działa 13 gospodarstw opiekuńczych²².

Gospodarstwa opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim	
Powiat brodnicki	
Gospodarstwo opiekuńcze Wysokie Brodno 6, 87-305 Zbiczno	Gospodarstwo opiekuńcze Mały Głębocek 63, 87-313 Brzozie
Powiat golubsko-dobrzyński	
Gospodarstwo opiekuńcze Sitno 39, 87-645 Zbójno	
Powiat mogileński	
Gospodarstwo opiekuńcze Niestronno 44, 88-300 Mogilno	
Powiat rypiński	
Gospodarstwo opiekuńcze Gulbiny 65, 87-522 Ostrowite Rypińskie	
Powiat sępoleński	
Gospodarstwo opiekuńcze Jastrzębiec 13, 89-410 Więcbork	
Powiat świecki	
Gospodarstwo opiekuńcze Ernestowo 32, 86-100 Świecie	Gospodarstwo opiekuńcze Dubielno 42, 86-131 Jeżewo
Powiat tucholski	
Gospodarstwo opiekuńcze ul. Ogrodowa 20, 89-511 Cekcyn	
Powiat wąbrzeski	
Gospodarstwo opiekuńcze Łopatki 72, 87-222 Książki	Gospodarstwo opiekuńcze Nielub 6, 87-200 Wąbrzeźno
Powiat żniński	
Gospodarstwo opiekuńcze Wenecja 30, 88-400 Żnin	Gospodarstwo opiekuńcze Komratowo 13, 88-410 Gąsawa

²² Wykaz gospodarstw opiekuńczych na podstawie informacji przekazanych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie stan na listopad 2019 r..

AKTYWNY SENIOR

■ Kluby Seniora

Klub seniora to „ośrodek, który zajmuje się rozwojem życia kulturalnego, oświatowego, towarzyskiego i rekreacyjnego osób starszych”. Ma na celu zachęcanie seniorów do aktywnego spędzania czasu, rozwoju pasji i zainteresowań, utrzymania i wzmacniania kontaktów towarzyskich oraz otwierania się na nowe doznania i doświadczenia²³.

Kluby seniora swój program zajęć dostosowują do potrzeb i zainteresowań osób starszych. W ofercie programowej proponowane są m.in. zajęcia plastyczne i muzyczne, spotkania poświęcone tematom kulturalnym czy zdrowotnym, spotkania ze specjalistami (np. lekarzami, prawnikami), różne sekcje tematyczne oraz wycieczki turystyczno-krajoznawcze. Coraz częściej przy klubach seniora działają również amatorskie zespoły wokalne-taneczne, chóry, grupy teatralne i kabaretowe²⁴.

W naszym województwie obecnie działa 231 klubów seniora²⁵.

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim	
BYDGOSZCZ	
Klub Seniora Cyganeria Opera Nova ul. Focha 5	Klub Seniora „Kalina” przy Klubie Odnowa ul. Pl. 6-letniego 38
Klub Seniora „Bociana Oaza” ul. Ogrodowa 9	Koło Emerytów i Rencistów siedziba Rady Osiedla „Wyżyny” ul. Woj. Polskiego 19B
Klub „Senior +” ul. Fredry 1	Klub Seniora BARTOSZ ul. Połczyńska 3 adres korespondencyjny ul. M. Skłodowskiej - Curie 56a
Klub Seniora Familia Kościół pw. Świętej Rodziny ul. Drzycimska 7	Stowarzyszenie Uśmiechnięte Seniorki 60+ ul. Swarzewska 39/1
Klub Seniora przy Domu Kultury „Modraczek” ul. Ogrody 15	Klub „Marzenie” 50+ ul. Rynek 6
Klub Seniora „Złota Jesień” ul. Plac Kościeleckich 6	Klub Seniora „Wiatrak” ul. Bołtucia 7

23 A. Leszczyńska-Reichert, Człowiek starszy i jego wspomaganie – w stronę pedagogiki starości, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2007.

24 Poznaj – Sprawdź – Skorzystaj! Małopolski Informator dla Seniorów, Zakliczyn Kraków 2006, s. 11.

25 Wykaz klubów seniora na podstawie danych z ankiet z urzędów miast i gmin z naszego województwa przesłanych w 2019 r. oraz danych własnych ROPS w Toruniu dane na październik 2019 r..

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim

Klub Seniora „Odnowa” przy Domu Kultury „Odnowa” Al. Planu 6-letniego 38	Klub Seniora „Niezapominajki” ROPS „Fordon” ul. Janiny Porazińskiej 9
Klub Seniora „Okatik” ul. Powstańców Wielkopolskich 33	Klub „Heros” ul. Thommee 1
Grupa Wsparcia Psychospołecznego dla Seniorów 60 plus „Piątek jest dla Nas” w ramach realizacji programu „Bydgoska Karta Seniora 60+”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Toruńska 272	Klub Seniora przy Domu Kultury Orion ul. 16 Pułku Ułanów Wlkp.1
Klub Seniora ul. Świetlicowa 8 siedziba Rady Osiedla Łęgowo – Osiedle	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów przy Radzie Osiedla Oddział Okręgowy Nr 2 ul. Broniewskiego 1
Klub Emerytów i Rencistów „Łęgowianka” ul. Świetlicowa 8 siedziba Rady Osiedla Łęgowo – Osiedle	Klub Seniora „Lawendowa Przystań” ul. Broniewskiego 1, ROPS Błonie,
Klub Seniora „Młodzi Duchem” ul. Toruńska 185	Klub Seniora przy Radzie Osiedla Wzgórze Wolności ul. Ujejskiego 66
Klub Seniora „Radość” działający przy Rejonowym Ośrodku Pomocy Społecznej „Wyżyny” ul. Kapuściska 10	Pomorsko-Kujawski Klub Seniora Boku w Bydgoszczy ul. Lelewela 38/31a
Klub Seniora PTTK Koło nr 18 Pl. Kościeleckich 6	
GRUDZIĄDZ	
Klub Seniora przy Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Ojca Pio ul. Paderewskie-go 6-8	Klub Seniora „U Mirki” ul. Kulerskiego 11
Klub Seniora im. św. Jana Pawła II przy Parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego ul. Bydgoska 7	Klub Seniora „Ikar” przy klubie osiedlowym „Piwnica” ul. Warszawska 5
Klub Seniora „Młodzi Duchem” przy Parafii pw. św. Mikołaja Biskupa ul. Kościelna 1	Klub Seniora „Wesoła Wiara” przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej ul. Śniadeckich 6
Klub Seniora „Złota Jesień Życia” przy Parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego ul. Wyspiańskie-go 1	Oddziałowa Sekcja Emerytów i Rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego ul. Chętmińska 104
Klub Seniora „Pogodna Jesień” przy Parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika ul. Konstytucji 3 Maja 45	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Grudziądzu ul. Mickiewicza 25

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim

Klub Seniora „Radość” i „Upływający Czas” przy klubie osiedlowym „Kopernik” ul. Bydgoska 26	Koło Emerytów i Rencistów „Pogodna Jesień” przy Międzyzakładowym Związku Zawodowym Grudziądzkich Zakładów Pracy ul. Mikołaja z Ryńska 10
Klub Seniora „Epicentrum” przy klubie osiedlowym „Epicentrum” ul. Śniadeckich 26	Klub Seniora Regionalisty ul. Stara 5
Klub Seniora „Słońce” przy klubie osiedlowym „Słońce” ul. Kulerskiego 11	Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych Koło w Grudziądzu ul. Chełmińska 111
TORUŃ	
Klub Seniora ul. Kujawska 1	Klub „Zodiak” ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 6 tel. 56 648-68-55
Klub Seniora Matejki 38/3	Klub Seniora „Podgórski Walczyk” Dom Muz ul. Poznańska 5
Klub Seniora św. Katarzyny 13	Klub Seniora przy parafii św. Józefa ul. św. Józefa 23/35
Klub Seniora Stokrotkowa 22	Klub Seniora przy parafii Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa ul. Niesiołowskiego 21
Klub Seniora Poznańska 49	Stowarzyszenie Kultury Chrześcijańskiej Toruń Czerniewice ul. Włocławska 256
Klub Seniora Podgórna 14	Parafialny Klub Seniora Michalici ul. Rybaki 59 e-mail: biuro@torun-michalici.pl
Klub Seniora Olsztyńska 20c	Klub Seniora „Kopernik” SM „Kopernik” – zajęcia w Ośrodku Sportowym ul. Świętopełka 15/23
Klub Seniora ul. Bydgoska 62	Centrum Aktywizacji Seniorów PKPS WOAK Klub Seniora „Supełek” ul. Szpitalna 8
Klub Kameleon ul. Tuwima 9	Klub Seniora „Zacisze” ul. Bema 38a
Klub Sobótka ul. Wojska Polskiego 43/45	Klub Seniora „Zielona Dolina” przy Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym MOPR w Toruniu ul. Olsztyńska 114
Klub Spółdzielni Mieszkaniowej Rubinkowo ul. Łyskowskiego 29/35	Klub Seniora „Kacper” SM „Kopernik” – zajęcia w Świetlicy Osiedlowej ul. Kaliskiego 9

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim

WŁOCŁAWEK	
Klub Seniora „Wrzos” ul. Żabia 12a	Klub Seniora „Nasz Dom” ul. Gałczyńskiego 9
Klub Seniora „Stokrotka” Włocławek – Stara Remiza ul. Żabia 8	Klub Seniora „Jubilat” Al. Chopina 27
Klub Seniora „Senior Kujawy” Włocławek – Stara Remiza ul. Żabia 8	Klub Seniora „Zazamcze” ul. Wieniecka 34
Klub Seniora „ZPiT Piast” ul. Al. Chopina 27	Klub Seniora „Łęgowianie” ul. Płocka 246
Klub Seniora „Złota Jesień” ul. Fredry 16	
POWIAT ALEKSANDROWSKI	
Klub Seniora „Złoty Wiek” ul. Parkowa 3 87-700 Aleksandrów Kujawski	Klub Seniora Zduny 16 87-700 Aleksandrów Kujawski
Klub Seniora „Raj” ul. Wysoka 4 87-721 Raciążek	Ośrodek Wsparcia – Klub Senior + ul. Rynkowa 6A 87-721 Raciążek
Klub Senior + „Niezapominajka” ul. Mickiewicza 10, 87-720 Ciechocinek	Klub Seniora „Mimoza” Gminna Biblioteka Publiczna w Wagańcu ul. Dworcowa 9, 87-731 Waganiec
Dom Kultury w Zakrzewie ul. Dworcowa 1, 87-707 Zakrzewo	
POWIAT BRODNICKI	
Klub Seniora Towarzystwo Miłośników Kultury „Brodniczanka” ul. Przykop 43, 87-300 Brodnica	Klub Seniora „Karbowianie” Karbowo ul. Klubowa 25 87-300 Brodnica
Stowarzyszenie Klub Seniora „PRZYJAŹŃ” Bobrowo 52, 87-327 Bobrowo	Klub Seniora Nieżywiec 150, 87-326 Nieżywiec gm. Bobrowo
Klub Seniora „Złote Kłosy” przy Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Główna 22, 87-300 Jabłonowo Pomorskie	Parafialny Klub Seniora „Radosna Jesień” ul. Rynek 14 87-320 Górzno
Klub Seniora „Cichy Zakątek” przy Osiedlowym Ośrodku Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej w Brodnicy ul. Wyspiańskiego 10A, 87-300 Brodnica	Klub Seniora Towarzystwo Przyjaciół Kultury „Ziemia Michałowska” ul. Przykop 43, 87-300 Brodnica
Klub Seniora „Źródło Zdrowia” ul. Nad Drwęcą 1, 87-300 Brodnica	Klub Seniora „Serce na Dłoni” Osiek 81, 87-340 Osiek
Klub Seniora „Pokrzydowianki” Pokrzydowo 23 87-305 Zbiczno	Klub Seniora „Wesołe Kumoszki” przy Ogólnopolskim Stowarzyszeniu Seniorów w Bydgoszczy Zbiczno 199, 87-305 Zbiczno

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT BYDGOSKI	
Klub Seniora „Kwiat Kruszyny” ul. Czysta 1a 86-005 Białe Błota	Klub Seniora – Świetlica Maksymilianowo ul. Kościelna 2 86-031 Maksymilianowo
Klub Seniora „Razem Rażniej” ul. Jałowcowa 7 86-065 Łochowo gm. Białe Błota	Klub Seniora – Świetlica w Niemczu ul. Pod Wierzbami 2b 86-032 Niemcz
Klub Seniora Gminny Ośrodek Kultury w Osielsku ul. Szosa Gdańska 57, 86-031 Osielsko	Świetlica w Jaruzynie ul. Starowiejska 26 86-031 Osielsko
Klub Seniora GOK w Dobrczu ul. Długa 52, 86-022 Dobrcz	Świetlica Niwy-Wilcze ul. Słupska 4 86-013 Wilcze
Klub Seniora „Grabina” Szosa Kotomierska 3, 86-010 Koronowo	Świetlica w Żołędowie ul. Wyczółkowskiego 2, 85-031 Żołędowo
Klub Seniora „Wrzos” ul. Ogrodowa 22 86-060 Nowa Wieś Wielka	Klub Seniora w Brzozie ul. Przemysłowa 9 86-060 Nowa Wieś Wielka
Klub Seniora - projekt „Klub Seniora w Gminie Nowa Wieś Wielka” Prądocin Świetlica Wiejska 86-060 Nowa Wieś Wielka	Świetlica w Bożenkowie ul. Harcerska 2 86-021 Bożenkowo
Świetlica Wiejska w Wojnowie 86-014 Sicienko	Świetlica Wiejska w Zielonczynie ul. Spacerowa 10, 86-014 Sicienko
Klub Seniora „Szarotka” Urząd Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim ul. 23 Stycznia 7, 86-050 Solec Kujawski	
POWIAT CHEŁMIŃSKI	
Klubik Seniora ul. Dominikańska 40 86-200 Chełmno	Klub Seniora Urząd Gminy Chełmno ul. Dworcowa 1, 86-200 Chełmno
Klub Seniora „Zgoda” przy Chełmińskim Domu Kultury ul. Dworcowa 40a, 86-200 Chełmno	Klub Seniora „Malwa” przy Gminnym Ośrodku Kultury w Papowie Biskupim 86-221 Papowo Biskupie
POWIAT GOLUBSKO-DOBZYŃSKI	
Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów w Kowalewie Pomorskim Plac Wolności 13 87-410 Kowalewo Pomorskie	Klub Seniora Zbójno 35a, 87-645 Zbójno e-mail: gbpzbojno@wp.pl
POWIAT GRUDZIĄDZKI	
Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury w Małym Rudniku Mały Rudnik 35A, 86-302 Mały Rudnik	Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury w Rogóźnie Rogóżno 91c, 86-318 Rogóżno
Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury Świecie nad Osą 112, 86-341 Świecie nad Osą	

POWIAT INOWROCŁAWSKI

Klub „Kopernik” ul. Toruńska 60 88-100 Inowrocław	Klub Osiedlowy „Przydomek” Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej ul. Marulewska 7, 88-100 Inowrocław
Klub Seniora przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej ul. Błonie 13, 88-100 Inowrocław	Klub Seniora Biblioteki Miejskiej im. J. Kasprówicza ul. Wilkońskiego 32, 88-100 Inowrocław
KSM „Rondo” ul. Wojska Polskiego 5 88-100 Inowrocław	Klub Seniora „Łojewianie” Łojewo 21 88-101 Inowrocław
Klub Seniora Janowice – Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny w Kruszwicy ul. Rybacka 20 88-150 Kruszwica	Klub Seniora Kobylniki – Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko – Gminny w Kruszwicy ul. Rybacka 20 88-150 Kruszwica
Klub Seniora Ostrowo – Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny w Kruszwicy ul. Rybacka 20 88-150 Kruszwica	Klub Seniora Polanowice – Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny w Kruszwicy ul. Rybacka 20 88-150 Kruszwica
Klub „Oświata” – Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny w Kruszwicy ul. Rybacka 20 88-150 Kruszwica	Klub Seniora Brześć – Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny w Kruszwicy ul. Rybacka 20 88-150 Kruszwica
Klub Seniora „Popiel” – Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny w Kruszwicy ul. Rybacka 20, 88-150 Kruszwica	Klub Seniora Chełmce przy świetlicy w Chełmcach ul. Rybacka 20 88-121 Chełmce gm. Kruszwica
Pracownia Seniora przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Gniewkowie ul. Dworcowa 5, 88-140 Gniewkowo	Gminny Klub Seniora „Wrzos” Rojewo 105 88-111 Rojewo
Klub Seniora ZŁOTY WIEK ul. Przemysłowa 26 88-160 Janikowo	Klub Seniora „Złota Jesień” przy Gminnym Ośrodku Kultury ul. Św. Jana 12, 88-170 Pakość

POWIAT LIPNOWSKI

Klub Seniora przy Miejskim Centrum Kulturalnym ul. Piłsudskiego 22, 87-600 Lipno	Stowarzyszenie Aktywnych Seniorów w Uniwersytecie Trzeciego Wieku ul. Starowiejska 8, 87-603 Wielgie
Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów nr 6 w Skępem ul. Spółdzielcza 6, 87-630 Skępe	Klub Seniora „Koziołek” ul. Al. 1 Maja 124A 87-630 Skępe
Klub Seniora Chrostkowo 99 87-602 Chrostkowo	Klub Seniora „Aktywni Dobrzyńcy 55 PLUS” przy Dobrzyńskim Domu Kultury Żak ul. Szkolna 2, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą
Klub Seniora „Jesienny Liść” ul. Toruńska 20 87-620 Kikół	Klub Seniora „Vena” przy Gminnym Ośrodku Kultury ul. Sierpiecka 26 87-605 Tłuchowo

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT MOGILEŃSKI

Klub Seniora „Radość”
przy Gminnym Ośrodku Kultury i Rekreacji
Jeziora Wielkie 98, 88-324 Jeziora Wielkie

Klub Seniora przy Mogileńskim Domu Kultury
ul. Księdza Piotra Wawrzyniaka
88-300 Mogilno

Klub Seniora „Kujawianka”
przy Ośrodku Kultury i Rekreacji
ul. Gimnazjalna 26, 88-320 Strzelno

POWIAT NAKIELSKI

Klub Seniora „Aktywny Senior”
przy Gminnym Centrum Kultury i Biblioteki
im. Klary Prillowej w Kcyni
ul. Libelta 27, 89-240 Kcynia

Klub Seniora przy Szubińskim Domu Kultury
ul. Kcyńska 13
89-200 Szubin

Klub Seniora w Zamościu
ul. Wierzbowa 1, Zamość
89-200 Szubin

Klub Seniora w Zalesiu
Zalesie
89-200 Szubin

Klub Seniora
ul. Mickiewicza
89-100 Nakło nad Notecią

Klub Seniora w Rynarzewie przy Świątlicy Wiejskiej
ul. Bydgoska 2
89-203 Rynarzewo

POWIAT RADZIEJOWSKI

Klub Seniora „Polonez”
ul. Targowa 2
88-230 Piotrków Kujawski

Klub Seniora „Złota Jesień”
ul. Targowa 2
88-230 Piotrków Kujawski

Klub Seniora w Bytoniu
Stróżewo 16
88-231 Bytów

Klub Seniora „Złota Jesień”
Topółka 19
87-875 Topółka

Klub Seniora „Osieć”
przy Gminnym Ośrodku Kultury
ul. I. Armii Wojska Polskiego 21
88-220 Osieć

Klub Seniora „Kujawy Bachorne Nowe”
przy Gminnym Ośrodku Kultury
ul. I. Armii Wojska Polskiego 21
88-220 Osieć

POWIAT RYPIŃSKI

Klub Seniora „Srebrny Włos”
ul. Warszawska 8
87-500 Rypin

Klub Seniora „Wrzosa”
ul. Warszawska 8
87-500 Rypin

Klub Seniora „Przystań”
Brzuze 62
87-517 Brzuze

Klub Seniora „TĘCZA”
Radziki Duże 17/3
87-337 Wąpielsk

Klub Seniora Aster
ul. Kościelna 4a
88-420 Rogowo

Klub Seniora „Skrwilenianki”
ul. Rypińska 7
87-510 Skrwilno

POWIAT SĘPOLEŃSKI

Klub Senior + Więcbork
ul. Mickiewicza 22a
89-410 Więcbork,

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT ŚWIECKI	
Klub Seniora „Jarzębina” z Gródka przy Świetlicy Wiejskiej ul. Słoneczna 1a, 86-140 Drzycim	Klub Seniora „Niezapominajka” w Drzycimiu ul. Szkolna 8 86-140 Drzycim
Stowarzyszenie Klub Seniora „Wrzos” ul. Marszałka Piłsudskiego 15 86-105 Świecie	Klub Seniora „Kalina” SOK Stokrotka ul. Wyszyńskiego 15 86-105 Świecie
Klub Seniora „Kocięwiacy” OKSiR ul. Wojska Polskiego 139 86-100 Świecie	Klub Seniora „Pogodna Jesień” ul. Dworcowa 20A 86-182 Świekatowo
Klub Seniora „Radosne Serca” przy Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Górnej Grupie Górna Grupa ul. Świecka 8, 86-134 Dragacz	Klub Seniora „Osiacy” przy Gminnym Ośrodku Kultury ul. Rynek 2 86-150 Osie
Klub Aktywnego Seniora ul. Myśliwska 19 86-170 Nowe	Klub Seniora przy Centrum Kultury „Zamek” Plac Zamkowy 3 86-170 Nowe
Klub Seniora w Jeżewie ul. Główna 4a 86-131 Jeżewo	Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury w Laskowicach ul. Kolejowa 9, 86-130 Laskowice
POWIAT TORUŃSKI	
Parafialny Klub Seniora ul. Tumska 12 87-140 Chełmża	Klub „Niteczka” przy Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chełmży ul. Rynek 4, 87-140 Chełmża
Klub Seniora „Dolina Drwęcy” korespondencja: – ul. Sportowa 9 zajęcia – ulica Boczna 4, 87-162 Lubicz Górny	Klub Seniora „Lubiczanie” ul. Lipnowska 11 87-162 Lubicz Górny
Stowarzyszenie Klub Seniora „Lubiczanie” ul. Lipnowska 11 87-162 Lubicz Górny	Stowarzyszenie Kulturalne „Pokolenie” ul. Mostowa 1 87-162 Lubicz Dolny
Klub Seniora „Arka” ul. Różana 7 87-162 Lubicz Dolny	Klub Seniora „Złota Jesień” ul. Szkolna 8 87-122 Grębocin
Klub Seniora „Radość” przy Gminnym Centrum Informacji ul. Toruńska 20, 87-640 Czernikowo	Klub Seniora „Barwy Jesieni” przy Bibliotece – Centrum Kultury w Łubiance ul. Toruńska 4, 87-152 Łubianka
Klub seniora „Leśna Kraina” ul. Brzozowa 7 87-165 Cierpice	Klub Seniora „Szarotka” ul. Okrężna 7, Turzno 87-148 Łysomice
Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Złejwsi Małej ul. Topolowa 6, 87-134 Zławieś Wielka	Klub Seniora przy Ośrodku Kultury w Górsku ul. Leśna 13, Górsk 87-134 Zławieś Wielka
Klub Seniora „Sami Swoi” ul. Aleja Lipowa 29 87-126 Obrowo	

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT TUCHOLSKI	
Klub Seniora „Cisowianie” ul. Szkolna 4, 89-511 Cekcyn	Klub Seniora Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło nr 6 w Bystawiu ul. Polna 4/3, 89-510 Bysław
Klub Seniora „Wrzos” przy GOK w Gostycynie ul. Bydgoska 35 89-520 Gostycyn	Klub Seniora „Spokojna Przysłań” w Kamienicy ul. Kamienica 16a 89-520 Gostycyn
Klub Seniora „Malwa” w Pruszczu ul. Kościelna 89-520 Gostycyn	Klub Seniora „Jarzębinka” przy Gminnym Ośrodku Kultury w Śliwicach ul. Dworcowa 39 89-530 Śliwice
Klub Seniora „Jarzębina” przy Spółdzielni Mieszkaniowej w Tucholi ul. Piastowska 5a 89-500 Tuchola	Stowarzyszenie Klub Seniora „JESIEŃ” Plac Zamkowy 8 89-500 Tuchola
Klub Seniora Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło nr 5 w Lubiewie Lubiewice 56 89-526 Lubiewo	Klub Seniora „Promyk” przy Wiejskim Domu Kultury w Raciążu ul. Wczasowa 1 89-502 Raciąż
POWIAT WĄBRZESKI	
Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury ul. Szkolna 4, 87-222 Książki	Klub Seniora Echo – Wąbrzeski Dom Kultury ul. Wolności 47 87-200 Wąbrzeźno
Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Uciążu 87-214 Płużnica	Klub Seniora „Jesień Życia” w Nowej Wsi Królewskiej Nowa Wieś Królewska 40, 87-214 Płużnica
Klub Seniora „Płużniczanie” z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Płużnicy Płużnica 64, 87-214 Płużnica	Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Błędowie 87-214 Płużnica
Klub Emerytów i Rencistów w Mgowie 87-214 Płużnica	Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Wielkądzu 87-214 Płużnica
Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Orłowie 87-214 Płużnica	Klub Seniora Wiewiórki Wiewiórki 87-214 Płużnica
POWIAT WŁOCŁAWSKI	
Klub Seniora Czarne Czarne 11 87-821 Baruchowo	Klub Seniora przy Urzędzie Miasta Kowala ul. Piwna 24 87-820 Kowal
Klub Seniora ul. Apteczna 1 87-860 Chodecz	Klub Senior+ w Siemnowku Siemnowek 1 87-890 Lubraniec

POWIAT ŻNIŃSKI

Klub Seniora „Wrzos” ul. Lotników 23/67 88-190 Barcin	Klub Seniora Gminny Ośrodek Kultury w Gąsawie ul. Żnińska 19, 88-410 Gąsawa
Klub Seniora Polski Związek Emerytów i Rencistów ul. Powstańców Wielkopolskich 16 88-430 Janowiec Wielkopolski	Harcerski Krąg Seniora ul. Powstańców Wielkopolskich 16 88-430 Janowiec Wielkopolski
Klub „ART” Pracownia Kujawy w Piechcinie ul. Okrężna 5/2 88-192 Piechcin	Klub Seniora „Białe Zagłębie” ul. Skalników 5/18 88-192 Piechcin
Klub Seniora „Bratanki” Jabłówko 89-210 Łabiszyn	Klub Seniora „Tulipan” przy Łabiszyńskim Domu Kultury ul. Parkowa 1, 89-210 Łabiszyn
Klub Seniora „Uśmiech” przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury ul. Powstańców Wielkopolskich 16 88-430 Janowiec Wielkopolski	Klub Seniora „Sami Swoi” przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury ul. Powstańców Wielkopolskich 16 88-430 Janowiec Wielkopolski
Klub Seniora Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Żninie ul. Poczтовая 15 88-400 Żnin	Klub Seniora Żniński Dom Kultury ul. Poczтовая 15 88-400 Żnin
Klub Seniora „Aster” ul. Kościelna 4a 88-420 Rogowo	

■ Uniwersytety Trzeciego Wieku

Uniwersytet trzeciego wieku jest placówką dydaktyczną skierowaną do osób starszych, której celem jest poprawa jakości życia seniorów²⁶. Działalność UTW nastawiona jest przede wszystkim na kształcenie, naukę, poszerzenie wiedzy i podtrzymywanie sprawności intelektualnej seniorów oraz stworzenie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego. W ofercie programowej UTW proponowane są m.in. wykłady, seminaria, lektoraty języków obcych, koła zainteresowań, zajęcia artystyczne, sportowe i rekreacyjne. Uczestnictwo w zajęciach uniwersytetów trzeciego wieku jest najczęściej odpłatne. Formy płatności ponoszone przez uczestników mogą być różne, począwszy od wpisowego, opłaty czesnego za semestr, po dodatkową opłatę za uczestnictwo w regularnych zajęciach²⁷.

26 K. Lewkowicz, Szkolenie ustawiczne seniorów jako jedna z form tworzenia społeczeństwa wiedzy, Uniwersytet Trzeciego Wieku SGH, Warszawa 2008, s. 2.

27 Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, Uczenie się przez całe życie – możliwości nauki dla seniorów. Charakterystyka Uniwersytetów Trzeciego Wieku z Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń 2015, s. 4, 19, 26.

Aktualnie w województwie kujawsko-pomorskim funkcjonuje 79 uniwersytetów trzeciego wieku²⁸, w tym 34 filie.

Uniwersytety trzeciego wieku w województwie kujawsko-pomorskim	
BYDGOSZCZ	
Kazimierzowski Uniwersytet Trzeciego Wiekul. Ogińskiego 16	Uniwersytet Trzeciego Wiekul. „AGORA NESTORA” Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczul. Marcinkowskiego 12-14, pok. 7485-056 Bydgoszcz
Uniwersytet Każdego Wiekul. przy Wydziale Zamiejscowym w Bydgoszczu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniul. Fordońska 74, 85-229 Bydgoszcztel. 52 582-91-17	Uniwersytet Trzeciego Wiekul. przy Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym Regionalne Centrum InnowacyjnoścAl. prof. S. Kaliskiego 7, 85-790 Bydgoszcztel. 52 374-94-27, 52 374-92-64
Bydgoski Uniwersytet Trzeciego Wiekul. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Seniora z siedzibą w Bydgoszczul. Stefana Batorego 1/3, 85-104 Bydgoszcz	Uniwersytet Trzeciego Wiekul. „Wiatrak” w Bydgoszczul. Bołtucia 5, 85-791 Bydgoszcztel. 52 323-48-10, fax. 52 323-48-11
Kujawski Uniwersytet Trzeciego Wiekul. Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczul. Plac Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz	Uniwersytet Trzeciego Wiekul. Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczul. Garbary 2, 85-229 Bydgoszcztel. 52 567-07-07
Akademia Sztuk Wszelakich przy Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury w Bydgoszczul. Pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcztel. 52 585-15-01	
GRUDZIĄDZ	
Uniwersytet Trzeciego Wiekul. Wyższej Szkoły Demokracji w Grudziądzul. Legionów 57A, 86-300 Grudziądztel. 56 465-41-36	Akademia SenioraAl. 23 Stycznia 4286-300 Grudziądz
TORUŃ	
Toruński Uniwersytet Trzeciego Wiekul. ul. Gagarina 3787-100 Toruń	
WŁOCŁAWEK	
Włocławski Uniwersytet Trzeciego Wiekul. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznegoul. Nowomiejska 25, 87-800 Włocławektel. /fax: 54 232-99-56e-mail: oddz@ckziu.wloclawek.pl	Stowarzyszenie Medyczny Uniwersytet Trzeciego Wiekul. Państwowa Szkoła Zawodowa we Włocławkulu. 3 Maja 17, 87-800 Włocławektel. 54 231-60-80
Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wiekul. Kujawska Szkoła Wyższa Collegium Maius Kujawskiej Szkoły Wyższejul. Okrzei 94 – pok. nr 19, 87-800 Włocławek	

²⁸ Wykaz uniwersytetów trzeciego wieku na podstawie danych z ankiet z urzędów miast i gmin z naszego województwa przesłanych w 2019 r. oraz danych własnych ROPS w Toruniu dane na październik 2019 r..

Uniwersytety trzeciego wieku w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT ALEKSANDROWSKI

*Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wiek
oddział Aleksandrów Kujawski
ul. Słowackiego 8
87-700 Aleksandrów Kujawski

Uniwersytet Ludzi Aktywnych w Bądkowie
ul. Włocławska 13
87-704 Bądkowo

Stowarzyszenie Uniwersytet dla Aktywnych w Ciechocinku z siedzibą w Miejskim Centrum Kultury
ul. Żelazna 5
87-720 Ciechocinek

POWIAT BRODNICKI

Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Towarzystwie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski
ul. Wyspiańskiego 13
87-300 Brodnica

POWIAT BYDGOSKI

Uniwersytet Trzeciego Wiek
ul. Świerkowa
Kruszyn Krajeński
86-005 Białe Błota

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Osielesku
Zapisy: Gminny Ośrodek Kultury w Osielesku
ul. Szosa Gdańska 57, 86-031 Osielesko
tel. 52 381-35-67

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Dobrczu
Zapisy: Gminny Ośrodek Kultury w Dobrczu
ul. Długa 52
86-022 Dobrcz
tel. 52 364-80-36

*Filia Uniwersytetu Trzeciego Wiek Wyższej Szkoły Gospodarki w Brzozie
ul. Powstańców Wielkopolskich 31A
86-061 Brzoza
tel. 52 320-15-41

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Karolewie
Zapisy: Zespół Szkół Agro-Ekonomicznych w Karolewie
Karolewo, 86-022 Dobrcz
tel. 52 381-92-76

*Uniwersytet Trzeciego Wiek
w Maksymilianowie
ul. Kościelna 2
86-021 Maksymilianowo

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Koronowie
Zapisy: Zespół Szkół Zawodowych im. gen. S. Maczka
ul. Dworcowa 53, 86-010 Koronowo
tel. 52 382-25-04, 52 382-22-47

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Sicieniu
Zapisy: Gminny Ośrodek Kultury
ul. Bydgoska 6, 86-014 Sicienie

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Filia Solec Kujawski
ul. 23 stycznia 9
86-050 Solec Kujawski

POWIAT CHEŁMIŃSKI

Uniwersytet Trzeciego Wiek w Chełmińskim
Domu Kultury
ul. Dworcowa 40a
86-200 Chełmno
tel. 56 686-48-08

Akademia Dorosłego Człowieka Gminny Ośrodek Kultury
ul. Parkowa 22
86-260 Unisław
tel. 56 686-87-34

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Lisewie
Urząd Gminy w Lisewie
ul. Chełmińska 2, 86-230 Lisewo
tel. 56 676-89-66

Uniwersytety trzeciego wieku w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT GOLUBSKO-DOBRZYŃSKI

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG
Filia w Golubiu-Dobrzyniu Miejska i Powiatowa
Biblioteka Publiczna im. Ks. F. K. Malinowskiego
ul. Żeromskiego 11, 87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 682-16-90

Uniwersytet Trzeciego Wiek w Zbójnie
87-645 Zbójno
tel. 54 280-10-91
e-mail: gbpzbojno@wp.pl

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Filia w Kowalewie Pomorskim
Zapisy: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
Plac Wolności 13, 87-410 Kowalewo Pomorskie
tel. 56 684-11-74

POWIAT INOWROCŁAWSKI

*Uniwersytet Trzeciego Wiek Filia Fundacja
Ekspert-Kujawy Inowrocław
ul. Długa 48
88-133 Dąbrowa Biskupia

*Uniwersytet Trzeciego Wiek Fundacja Ekspert-
Kujawy przy Wyższej Szkole Pedagogiczno-
Technicznej w Koninie
ul. Dworcowa 65, 88-100 Inowrocław
tel. 52 357-62-15

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Gniewkowie
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji
Zajęcia: ul. Dworcowa 5
Zapisy: ul. 17 stycznia 11, 88-140 Gniewkowo

Stowarzyszenie „Uniwersytet Trzeciego Wiek
w Kruszwicy”
ul. Kujawska 22
88-153 Kruszwica

Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Fundacji
Bądźmy razem-łączymy Pokolenia”
Al. Niepodległości 4
88-100 Inowrocław
tel. 501-588-211

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia Pakość
Zapisy: Ośrodek Kultury i Turystyki
ul. Św. Jana 12, 88-170 Pakość
tel. 52 351-83-45

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Filia w Złotnikach Kujawskich
Zapisy: Gimnazjum im. Karola Urbańskiego
ul. Powstańców Wielkopolskich 1
88-180 Złotniki Kujawskie

POWIAT LIPNOWSKI

*Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wiek
przy Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej
we Włocławku
Zajęcia: Dobrzyński Dom Kultury Żak
ul. Szkolna 2
87-610 Dobrzyń nad Wisłą
tel. 54 253-05-42

*Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego
Wiek przy Wyższej Szkole Humanistyczno-
Ekonomicznej we Włocławku Oddział w Wielgim
ul. Starowiejska 81
87-603 Wielgie
tel. 54 289-71-22, 54 289-74-70

Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wiek
przy Miejskim Centrum Kulturalnym w Lipnie
ul. Piłsudskiego 22, 87-600 Lipno
tel. 54 287 24 40

POWIAT MOGILEŃSKI

Uniwersytet Trzeciego Wiek
w Mogileńskim Domu Kultury
ul. Księdza Piotra Wawrzyniaka 1, 88-300 Mogilno
tel. 52 315-24-80

Uniwersytet Trzeciego Wiek
w Ośrodku Kultury i Rekreacji
ul. Gimnazjalna 26
88-320 Strzelno

Uniwersytety trzeciego wieku w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT NAKIELSKI

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Gminne Centrum Kultury i Biblioteki
ul. Libelta 27, 89-240 Kcynia
tel. 52 589-37-56

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Szubinie
Szubiński Dom Kultury
ul. Kcyńska 13, 89-200 Szubin
tel. 52 384-82-35

Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Nakelskim
Domu Kultury w Nakle nad Notecią
ul. Mickiewicza 3
89-100 Nakło nad Notecią

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Zamościu
ul. Wierzbowa 1, 89-200 Zamość k. Bydgoszczy
tel. 52 384-82-35

POWIAT RADZIEJOWSKI

*Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wiek we Włocławku
przy Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku Oddział w Radziejowie
ul. Kościuszki 58
88-200 Radziejów

POWIAT RYPIŃSKI

Uniwersytet Każdego Wiek
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin

Stowarzyszenie Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego
Wiek w Rypinie
ul. Warszawska 8, 87-500 Rypin

Uniwersytet Trzeciego Wiek w Wąpielsku
Wąpielsk 20
87-337 Wąpielsk

POWIAT SĘPOLEŃSKI

Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Stowarzyszeniu
„Duże Różowe Słońce”
ul. Jeziorna 6
89-400 Sępólno Krajeńskie

*Uniwersytet Trzeciego Wiek działający przy
Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy Filia
w Więcborku
ul. Mickiewicza 22a, 89-410 Więcbork
tel. 52 389-72-07

POWIAT ŚWIECKI

Uniwersytet Trzeciego Wiek w Dragaczu
ul. Świecka 8
86-134 Górna Grupa

Uniwersytet Trzeciego Wiek
Gminny Ośrodek Kultury
ul. Rynek 2, 86-150 Osie

Uniwersytet Trzeciego Wiek
Gminna Biblioteka Publiczna w Drzycimiu
ul. Młyńska 10
86-140 Drzycim

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Pruszczu
Zajęcia: Gminna Biblioteka Publiczna
ul. Sportowa 1, 86-120 Pruszcz
tel. 52 521-27-38

Uniwersytet Trzeciego Wiek w Jeżewie
ul. Główna 4a
86-031 Jeżewo

Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Spółdzielczym
Ośrodku Kultury „STOKROTKA”
ul. Wyszyńskiego 15
86-105 Świecie
tel. 52 331-21-88

Uniwersytet Trzeciego Wiek Filia w Lnianie przy
Świątlicy Wiejskiej
ul. Długa 1, 86-141 Lniano
tel. 52 332-37-63

*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy
Filia w Świekatowie
ul. Dworcowa 3, 86-182 Świekatowo
tel. 52 332-20-22

Uniwersytety trzeciego wieku w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT TORUŃSKI	
*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Filia w Chełmży przy Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Juliana Prejsa w Chełmży ul. Rynek 4 87-140 Chełmża	*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Filia w Czernikowie ul. Słowackiego 12 87-640 Czernikowo
*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Filia Chełmża Urząd Gminy Chełmża ul. Wodna 2 87-140 Chełmża	*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Filia w Łysomicach Centrum Animacji Kultury ul. Warszawska 19 87-148 Łysomice tel. 56 678-31-52
Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Domu Kultury w Górsku ul. Leśna 13 87-134 Zławieś Wielka	
POWIAT TUCHOLSKI	
Uniwersytet Trzeciego Wiek ul. Szkolna 2 89-511 Cekcyn tel. 52 334-75-63	*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Filia w Lubiewie ul. Hallera 9 89-526 Lubiewo
Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi ul. Pocztowa 13 89-500 Tuchola	
POWIAT WĄBRZESKI	
*Uniwersytet Trzeciego Wiek WSG w Bydgoszczy Zapisy: Wąbrzeski Dom Kultury ul. Wolności 47 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688-17-27	Aktywny Senior- Mobilny Uniwersytet III Wiek Płużnica 64 87-214 Płużnica
POWIAT WŁOCŁAWSKI	
*Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wiek Oddział Izbica Kujawska ul. Okrzei 94, pokój nr 19 Collegium Maius 87-800 Włocławek	*Kujawsko - Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wiek Oddział Terenowy w Lubaniu Lubanie 28A 87-732 Lubanie tel. 54 251-33-12
POWIAT ŻNIŃSKI	
Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Miejskim Domu Kultury w Barcinie ul. Artylerzystów 8 88-190 Barcin tel. 52 353-93-90	Uniwersytet Trzeciego Wiek ul. Żnińska 3a 88-410 Gąsawa
Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wiek im. Wandy Dobaczewskiej w Żninie ul. Pocztowa 15 88-400 Żnin tel. 52 302-05-17	

*filie uniwersytetów 34

■ Rady Seniorów

Rady Seniorów są organem opiniotwórczo-doradczym i funkcjonują najczęściej przy urzędach miast/gmin. Dostarczają one informacji nt. sposobów i kierunków strategii społecznych w odniesieniu do środowiska ludzi starszych oraz podejmują różnego rodzaju działania i przedsięwzięcia mające na celu aktywizację i integrację środowisk senioralnych.

Obecnie w naszym regionie działa 21 Rad Seniorów²⁹.

Rady Seniorów w województwie kujawsko-pomorskim	
Wojewódzka Rada ds. Polityki Senioralnej przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego adres do korespondencji: Departament Spraw Społecznych ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń e-mail: se.sekretariat@kujawsko-pomorskie.pl, tel. do sekretariatu 56 652-18-96	
BYDGOSZCZ	
Bydgoska Rada Seniorów ul. Jezuitska 1, 85-102 Bydgoszcz, e-mail: rada.seniorow@um.bydgoszcz.pl	
GRUDZIĄDZ	
Grudziądzka Rada Seniorów ul. Ratuszowa 1, 86-300 Grudziądz tel. 56 451-03-18, 56 451-04-52, e-mail senior@um.grudziadz.pl	
TORUŃ	
Rada Seniorów Miasta Torunia siedziba Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Fałata 39, 87-100 Toruń, tel. 56 611-84-54, e-mail: wzpis@um.torun.pl	
WŁOCŁAWEK	
Włocławskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu ul. Żabia 12a, 87-800 Włocławek, tel. 54 416-62-60	
POWIAT ALEKSANDROWSKI	
Miejska Rada Seniorów ul. Kopernika 19, 87-720 Ciechocinek, tel. 54 416-18-00	
POWIAT CHEŁMIŃSKI	
Chełmińska Rada Seniorów ul. Dworcowa 1, 86-200 Chełmno	
POWIAT GRUDZIĄDZKI	
Gminna Rada Seniorów w Świeciu nad Osą Świecie nad Osą 1, 86-341 Świecie nad Osą	

²⁹ Wykaz rad seniorów na podstawie danych z ankiet z urzędów miast i gmin z naszego województwa przesłanych w 2019 r. oraz danych własnych ROPS w Toruniu dane na październik 2019 r..

POWIAT INOWROCŁAWSKI

Miejska Rada Seniorów w Inowrocławiu
ul. Roosvelta 36, 88-100 Inowrocław

Zespół Konsultacyjny ds. Seniorów
ul. Rynek 4, 88-170 Pakość, e-mail: usc@pakosc.pl, tel. 52 566-60-84

POWIAT LIPNOWSKI

Lipnowska Rada Seniorów
Urząd Miejski w Lipnie
Plac Dekerta 8, 87-600 Lipno, tel. 54 288-42-11

Powiatowa Rada Seniorów
Starostwo Powiatowe w Lipnie
ul. Sierakowskiego 10B, 87-600 Lipno

POWIAT MOGILEŃSKI

Rada Seniora w Dąbrowie
ul. Kasztanowa 16, 88-306 Dąbrowa

Mogileńska Rada Seniorów
Urząd Miejski w Mogilnie
ul. Narutowicza 1, 88-300 Mogilno

POWIAT NAKIELSKI

Nakielska Rada Seniorów
ul. ks. P. Skargi 7
89-100 Nakło nad Notecią

Rada Seniorów Gminy Szubin
ul. Kcyńska 12, 89-200 Szubin

POWIAT RADZIEJOWSKI

Rada Seniorów Bytoniu
Bytoń 72, 88-231 Bytoń

POWIAT TORUŃSKI

Rada Seniorów Miasta Chełmży
Urząd Miasta Chełmża
ul. gen. J. Hallera 2, 87-140 Chełmża

POWIAT WŁOCŁAWSKI

Rada Seniorów Miasta Kowala
ul. Piwna 24, 87-820 Kowal, tel. 54 284-12-55

POWIAT ŻNIŃSKI

Gminna Rada Seniorów w Barcinie
Urząd Miejski w Barcinie
ul. Artylerzystów 9, 88-190 Barcin

Rada Seniorów w Gąsawie
Urząd Gminy w Gąsawie
ul. Żnińska 8, 88-410 Gąsawa, tel. 52 303-62-10

OFERTA INSTYTUCJI KULTURY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu celem upowszechniania informacji na temat inicjatyw kulturalnych realizowanych przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego adresowanych do seniorów, współpracuje z Departamentem Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Poniżej prezentujemy aktualny wykaz wojewódzkich instytucji kultury realizujących w naszym regionie inicjatywy dla seniorów³⁰. Zapraszamy do skorzystania z bogatej oferty kulturalnej przygotowanej z myślą o seniorach.

■ BYDGOSZCZ

■ Filharmonia Pomorska im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszcy

1. Cykl poranków muzycznych wyłącznie dla seniorów organizowanych raz w miesiącu w godzinach przedpołudniowych w sali kameralnej Filharmonii.
2. Bilety ulgowe na koncerty kameralne i symfoniczne.
3. Specjalna cena biletów dla słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku z województwa kujawsko-pomorskiego.
4. Preferencyjna cena biletów dla osób w wieku emerytalnym skupionych w stowarzyszeniach, związkach, klubach, które mają na co dzień utrudniony dostęp do Filharmonii, np. pochodzą z uboższych i odległych miejscowości. Na podstawie uzasadnionego wniosku możliwa jest także częściowa refundacja kosztów przejazdu autokarem.
5. Klub Melomana, którego członkami są przede wszystkim seniorzy i uczestniczą regularnie w edukacyjnych spotkaniach.

Strona internetowa instytucji: www.filharmonia.bydgoszcz.pl

■ Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszcy

Pracownia Integracji Międzypokoleniowej Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury w Bydgoszcy organizuje przeglądy, konkursy, festiwale, imprezy, wydarzenia oraz projekty edukacyjne, kulturalne i społeczne o zasięgu lokalnym, regionalnym oraz ogólnopolskim skierowane do dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów i osób niepełnosprawnych. KPCK ma najdłuższą w regionie tradycję pracy edukacyjno-kulturalnej z osobami starszymi, w 1968 roku przy Wojewódzkim Domu Kultury obecnie KPCK powstał Klub Seniora „Złota Jesień”, a w roku 1987 został utworzony pierwszy dział poświęcony działaniom na rzecz Seniorów obecnie Pracownia Integracji Międzypokoleniowej (PIM).

Do najbardziej rozpoznawalnych działań Pracowni należy Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS”, Ogólnopolski Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów „Babie Lato” oraz towarzyszący im Latający Uniwersytet Każdego Wieku. Pracownia prowadzi 3 duże projekty edukacyjne: Akademię Sztuk Wszelakich skierowaną do osób 18+, Kujawski Uniwersytet Trzeciego Wieku skierowany do tych którzy ukończyli 50 rok życia oraz Mały Uniwersytet Dziecięcy skierowany do dzieci ze starszych grup przedszkolnych oraz młodszych klas szkolnych.

Przy Pracowni działają kluby seniora, sekcje, grupy i koła zainteresowań oraz zespoły i grupy artystyczne takie jak: Grupa Plastyczna, Klub Pracy Twórczej „Pipszytk”, Żeński Chór Kameralny „Bel-

³⁰ Wykazy wojewódzkich instytucji kultury wraz z aktualizacją oferty przekazane przez Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

canto”, Zespół Wokalny „Tercja”, Zespół Wokalny „Niespodzianka”, Teatr Form Różnych „Nasza Klasa”, Klub Seniora „Złota Jesień”, Klub Seniora „Koło PTTK nr 18”, Klub Gier Karcianych i Planszowych „Hetman”, Kinowy Klub Dyskusyjny „KAKADU”. Przy Pracowni działa również Grupa Wolontariatu Międzypokoleniowego „Bez Granic” zrzeszająca osoby w różnym wieku, które wspomagają KPCK w Bydgoszczy przy realizacji wielu projektów edukacyjnych i społecznych.

Pracownia Integracji Międzypokoleniowej zajmuje się m.in. produkcją koncertów i recitali, gier miejskich i gier terenowych, małych form teatralnych, warsztatów metodycznych, wieczorków filmowych, wykładów i szkoleń, imprez okolicznościowych takich jak bale, dancingi, dyskoteki, potańcówki, dni tematycznych dzień seniora, dzień kobiet, dzień zdrowia oraz organizacją akcji społecznych i edukacyjnych. Pracownia angażuje się także w projekty zewnętrzne takie jak Bydgoski Festiwal Nauki, Majówka z Kulturą i Sztuką, Międzypokoleniowa Sesja Świata Kobiet KOBIETNIK, Kampania Społeczna z Okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski „Ja Nie Widzę Ciebie, Ty Zobacz Mnie!”, Toruński Festiwal Nauki i Sztuki oraz projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Kontakt:

- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy,
- Pracownia Integracji Międzypokoleniowej,
- pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz;
- tel. 52 585 15 03; e-mail. integracja@kpck.pl;
- www.kpck.pl/pracownia-integracji-miedzypokoleniowej
- www.facebook.com/integracja.kpck

Seniorów zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach Akademii Sztuk Wszelakich i/lub Kujawskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku zapraszamy w celu rekrutacji do Pracowni Integracji Międzypokoleniowej, która znajduje się na parterze pokój nr 4 Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy przy Placu Kościeleckich 6. Rekrutację prowadzimy od poniedziałku do piątku w godz. 10:00-15:00. Warunkiem przyjęcia jest wypełnienie kwestionariusza rekrutacyjnego oraz uiszczenie opłaty semestralnej. Opłata semestralna za udział w zajęciach Akademii Sztuk Wszelakich wynosi 50 zł. Opłata semestralna za udział w zajęciach Kujawskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku wynosi 50 zł. W ramach przynależności do Akademii Sztuk Wszelakich i/lub Kujawskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku Seniorzy mogą korzystać z zajęć dodatkowych takich jak: Grupa Plastyczna, Klub Pracy Twórczej „Pipszyk”, Żeński Chór Kameralny „Belcanto”, Zespół Wokalny „Tercja”, Zespół Wokalny „Niespodzianka”, Teatr Form Różnych „Nasza Klasa”, Klub Gier Karcianych i Planszowych „Hetman”.

■ Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. W. Bełzy w Bydgoszczy

1. Bezpłatne zajęcia komputerowe dla osób chętnych, prowadzone indywidualnie, zgodnie z zapotrzebowaniem użytkowników. Bibliotekarze uczą podstaw obsługi komputera, surfowania po Internecie, zakładania kont mailowych, korzystania z katalogu on-line oraz zamawiania książek przez Internet i ich prolongowania.
2. Spotkania i dyskusje przy kawie o książce i literaturze.
3. Cykliczne spotkania w bibliotece: prelekcje, wykłady, spotkania autorskie, koncerty, imprezy łączące pokolenia np. z okazji Dnia Babci, wernisaże.
4. Cykliczne, zorganizowane wyjścia seniorów spotykających się w Bibliotece do muzeów, filharmonii.
5. Współpraca z działającym przy KPCK Teatrem Form Różnych „Nasza klasa” Uniwersytetu Trzeciego Wieku, który wystawia przedstawienia w filiach bibliotecznych.
6. Projekt „Projektor - filmy na strychu”, cykliczne seanse filmowe w Bibliotece Głównej WiMBP w Bydgoszczy prezentujące filmy z kanonu klasyki filmowej.

7. Systematycznie poszerzana oferta książek z dużą czcionką, udostępnianych w Wypożyczalni Fabuła przy Starym Rynku oraz w bibliotekach osiedlowych.
8. Systematycznie poszerzany zbiór audiobooków w Wypożyczalni Multimediów-Multimedia 39 oraz w bibliotekach osiedlowych w Śródmieściu przy ul. Dworcowej, na Błoniu, Okolu, Bartodziejach, Jachcicach i na Przylesiu.
9. Nieformalne kluby seniora działające przy filiach osiedlowych na Szwederowie, Kapuściskach, Wyżynach, Wzgórzu Wolności, Czyżkówku. Na spotkaniach seniorzy dyskutują nie tylko o literaturze, ale o zdrowiu, zdrowym odżywianiu, dzielą się swoimi pasjami, wychodzą wspólnie do Filharmonii Pomorskiej, muzeów lub na spacer po starej Bydgoszczy. Klub seniora działający przy filii osiedlowej na Jachcicach zaprasza na cykliczne rozgrywki w scrabble oraz bingo, warsztaty malarskie, zajęcia origami i decoupage.
10. Nauka gry w brydża - cykliczne spotkania klubu brydżowego w filiach osiedlowych na Okolu i Osiedlu Leśnym.
11. Organizacja wystaw i wernisaży seniorów z pasją.

Strona internetowa instytucji: <http://biblioteka.bydgoszcz.pl/>

■ Opera Nova w Bydgoszczy

Bilety ulgowe dla posiadaczy legitymacji emeryta lub rencisty.

Strona internetowa instytucji: www.opera.bydgoszcz.pl

■ TORUŃ

■ Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu

1. Teatralna Akademia Seniora:
 - Teatralna Akademia Seniora 2019/2020 to cykl spotkań, podczas których uczestnicy poznają kulisy teatru i sekrety pracy twórców teatralnych, a także dyskutują i mogą spróbować swoich sił w działaniach artystycznych.
 - Kiedy i gdzie: trzeci poniedziałek miesiąca z wyjątkiem dni świątecznych., godz. 14.00-16.00 w foyer I piętra. Zbiórka przed głównym wejściem.
 - Bilety: 8 zł
2. Bilety ulgowe dla seniorów na wszystkie spektakle.

■ Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej Prüfferowej w Toruniu

Oferta Muzeum adresowana do seniorów obejmuje:

1. Korzystne zasady wstępu:
 - wstęp wolny w środy na wszystkie ekspozycje stałe,
 - bilety ulgowe na ekspozycje i płatne imprezy.
 - „Muzeum-panaceum” – cykl tematycznych interaktywnych spotkań dla osób indywidualnych
2. Programy edukacyjne dla seniorów:
 - w wieku 55+, odbywających się raz w miesiącu 3 zł/os.,
 - wykłady z zakresu etnografii Polski i etnologii dla Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
 - spotkania przy ekspozycjach muzealnych dla zorganizowanych grup seniorów ze stowarzyszeń, klubów, itp. cena biletu uzgadniana jest każdorazowo w zależności oddanej formy.

Strona internetowa instytucji: www.etnomuzeum.pl

■ Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu

1. Uruchomienie wolnego dostępu do audiobooków w wypożyczalni biblioteki głównej: szybszy i łatwiejszy dostęp do zbiorów bez konieczności przeglądania katalogu i składania zamówienia.
2. Cykliczne projekcje filmów polskich poddanych cyfrowej rekonstrukcji. W repertuarze: klasyki powojennej krajowej kinematografii ze zbiorów Filmoteki Narodowej – Instytutu Audiowizualnego. Przed każdym seansem krótkie wprowadzenie przygotowane przez specjalistę. Pokazy filmów w nieformalnej – kawiarnianej atmosferze (widzowie zajmują miejsca przy stolikach).
3. Wykłady, spotkania, prezentacje, wspólne zwiedzanie wystaw Książnicy Kopernikańskiej, oglądanie zbiorów, także tych cennych ze zbiorów specjalnych prezentacji prowadzonych przez pracowników Książnicy Kopernikańskiej dla seniorów z „Kamienicy Inicjatyw” w Toruniu i Brodnicy. Tematyka tych zajęć oscyluje wokół naszej małej ojczyzny – miasta Torunia i regionu Ziemi Chełmińskiej, Pomorza, województwa kujawsko-pomorskiego, przybliżamy i popularyzujemy wydarzenia i postaci, przedstawiamy ludzi potomków – naszych zasłużonych często zapomnianych i nieznanymi bohaterów. Inicjujemy działania np. po wykładzie o toruńskim Chórze Lutnia - nasi seniorzy śpiewają z członkami chóru. Dużą popularnością cieszą się także spacery szlakiem ludzi i instytucji, w tym i następnym roku – tematyka niepodległościowa m.in. szlakiem pamiątek po jednostkach balonowych w Toruniu wraz z ToMiTo. Wykonujemy dokumentację fotograficzną spotkań, zamieszczana jest często w sieci na MywToruniu.
4. Cykliczne spotkania z ciekawymi ludźmi, prelekcje, gry i warsztaty plastyczne w bibliotece głównej adresowane głównie dla seniorów w ostatni weekend września w ramach akcji „60 plus Kultura”.
5. Warsztaty dziennikarskie i literackie dla seniorów 60+ organizowane przez Fundację Kultury prowadzone przez Roberta Małeckiego, autora książek kryminalnych. Zwieńczeniem warsztatów będzie tomik z opowiadaniem i okolicznościowa gazeta.
6. Oferta Ośrodka Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych skierowana jest nie tylko do osób z orzeczoną niepełnosprawnością, ale również do osób starszych. W swoich zbiorach Ośrodek posiada duży wybór książek z powiększonym drukiem, mówionych na płytach CD i kasetach magnetofonowych dla osób, które mają trudności z czytaniem tradycyjnie wydawanych publikacji. Ponadto, w zbiorach znajdują się nagrania muzyczne, relaksacyjne, pobudzające i filmowe w tym również z audiodeskrypcją dla osób z wadami wzroku, a także czasopisma udostępniane do domu. Osobom starszym Ośrodek oferuje pomoc w doborze materiałów bibliotecznych, dostarczanie książek osobom samotnym, unieruchomionym w domu, udział w imprezach kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych, zwiedzanie wystaw w Galerii Ośrodka. Użytkownicy Ośrodka mogą skorzystać z powiększalnika tekstów i obrazów, osoby z orzeczoną niepełnosprawnością wzrokową mają możliwość wypożyczenia urządzenia odtwarzającego Czytak. Budynek Ośrodka dostosowany jest do potrzeb osób z trudnościami w poruszaniu się.
7. W podregionie toruńsko-włocławskim województwa kujawsko-pomorskiego działa 88 dyskusyjnych Klubów Książki, z czego 60 to kluby dla dorosłych, i wciąż powstają nowe. Kluby funkcjonują przy bibliotekach i ich filiach, ale nie tylko, czego dowodem jest klub przy Kamienicy Inicjatyw w Toruniu. Seniorzy udzielają się czynnie w każdym z klubów, gdzie nie tylko mogą czytać i omawiać książki, ale też włączać się w życie instytucji, przy której działa klub. W Filii nr 1 działają 4 kluby współpracujące z Uniwersytetem Trzeciego Wieku oraz 1 Klub Seniora.
8. W ramach współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Filii nr 1 organizowane są wystawy prac artystów amatorów seniorów.
9. ABC – komputera – zajęcia dla osób w wieku 55 plus mające na celu nauczanie podstaw obsługi komputera przez osoby, które do tej pory nie miały do tego okazji, odwagi lub nie posiadały w domu sprzętu. Na zajęciach uczymy również obsługi wybranego edytora tekstu, obsługi poczty elektronicznej, korzystania z narzędzi internetowych itd. Chcemy, aby uczestnicy po skończeniu kursu potrafili w praktyce prowadzić korespondencję mailową, robić zakupy w Internecie, sprawdzić rozkład jazdy autobusów, zamówić bilet do teatru itp.

10. Klub Szczęśliwego Seniora – zajęcia dla osób w wieku emerytalnym. W programie prelekcje o zdrowym stylu życia, właściwym odżywianiu, rekreacji. Rozmawiamy również o literaturze, kuchni, podróżach, o stylu życia seniorów w innych krajach i wielu innych inspirujących tematach. Spotkania odbywają się przy kawie i herbacie.
11. Klub Brydżowy – w którym można doskonalić swoje umiejętności oraz nauczyć się prawidłowej licytacji, rozgrywki, zapisu brydżowego.

Strona internetowa instytucji: www.ksiaznica.torun.pl

■ **Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu**

1. Zespół Rękodzieła Artystycznego Klub Supełek – ma charakter wielopokoleniowy, jednak przeważają w nim osoby starsze. Większość członków Klubu należy do Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Artyści zrzeszeni w Klubie tworzą wysokiej wartości artystycznej koronki i hafty oraz popularyzują rękodzieło artystyczne poprzez wystawy, kursy, warsztaty, udział przeglądach i kiermaszach sztuki ludowej w całym kraju. Specjalnością Supełka jest koronka czółenkowa – frywolitka.
2. Orkiestra Dęta – jest wielopokoleniowym amatorskim zespołem instrumentalnym.
3. Chór Męski Copernicus – jest wielopokoleniowym amatorskim zespołem śpiewaczym. Koncertuje w Toruniu i innych miastach w Polsce, a także za granicą.
4. Sekcja plastyczna Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku – artyści amatorzy – osoby będące na emeryturze uczestniczą w cotygodniowych zajęciach, podczas których malują w różnych technikach, rysują, tworzą grafiki, a swoje dokonania prezentują na wystawach. Organizują także plenery, spotkania i konkursy artystyczne.
5. Centrum Aktywizacji Seniorów – cotygodniowe spotkania, podczas których seniorzy wspólnie celebrować różne święta i uroczystości, zapoznają się z propozycjami kulturalnymi miasta, przygotowują okolicznościowe programy artystyczne, uczestniczą w pokazach filmowych, prelekcjach.
6. Seniorzy są angażowani w projekty edukacyjne realizowane przez Ośrodek, tworzą inscenizacje, prezentacje teatralne, uczestniczą w przedsięwzięciach międzypokoleniowych.

Ponadto, z myślą o osobach pracujących z ludźmi starszymi w Ośrodku są organizowane warsztaty przysposabiające do takiej pracy.

Strona internetowa instytucji: www.woak.torun.pl

■ **Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu**

Oferta Galerii adresowana do seniorów obejmuje:

1. zajęcia wielopokoleniowe, w szczególności organizowane cyklicznie (Sobotnie Poranki Plastyczne skierowane do dzieci 3 i 4-letnich oraz ich rodziców i dziadków),
2. bezpłatny wstęp na wszystkie wystawy organizowane w obu siedzibach Galerii.

Strona internetowa instytucji: www.galeriadziecka.com

■ **Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu**

Seniorzy mogą skorzystać z następującej oferty:

1. Pokaz filmowy z prelekcją i dyskusją, bilety po 10 zł.
2. Spacer z przewodnikiem po aktualnej wystawie w CSW.
3. Warsztaty artystyczne.
4. Zajęcia wprowadzające w tajniki obsługi komputera „Komputer krok po kroku”.

5. W przypadku zajęć komputerowych oraz warsztatów artystycznych obowiązują zapisy, cena biletu na warsztaty, oprowadzania oraz zajęcia komputerowe wynosi 1 zł.

Strona internetowa instytucji: www.csw.torun.pl

■ WŁOCŁAWEK

■ Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku

Muzeum oferuje bilety ulgowe dla seniorów na wystawy stałe i czasowe:

- na terenie Włocławka (Gmach Główny, Zbiory Sztuki, Muzeum Etnograficzne) i w Nieszawie – Muzeum Stanisława Noakowskiego,
- w Kujawsko-Dobrzyńskim Parku Etnograficznym w Kłóbce: możliwość skorzystania z lekcji muzealnych i warsztatów.

Strona internetowa instytucji: www.muzeum.wloclawek.pl/pl

■ POWIAT GOLUBSKO-DOBRYŃSKI

■ Ośrodek Chopinowski w Szafarni

Oferta dla seniorów obejmuje:

1. Korzystne zasady wstępu:
 - ulgowe bilety wstępu do Ośrodka i na koncerty;
 - specjalna cena biletów dla zorganizowanych grup seniorów na wybrane koncerty 10 zł;
2. Propozycje kulturalne i edukacyjne:
 - sobotnie koncerty o godz. 17.00;
 - możliwość dojazdu na koncerty z Torunia i Golubia-Dobrzynia specjalną linią autobusową tzw. Chopin Busem;
 - audycje muzyczne - różnorodne tematycznie spotkania poświęcone postaci Fryderyka Chopina z muzyką na żywo w wykonaniu pianisty, zakończone projekcją filmu „Wakacje z Chopinem”;
 - spacer z przewodnikiem po pałacu i parku, połączony z degustacją kawy żółdziowej.

Strona internetowa instytucji: www.szafarnia.art.pl

■ POWIAT ŻNIŃSKI

■ Pałac Lubostroń w Lubostroniu

Ulgowe bilety dla seniorów – zwiedzanie zabytkowego obiektu Pałacu.

Strona internetowa instytucji: www.palac-lubostron.pl

■ Muzeum Archeologiczne w Biskupinie

Bilety ulgowe dla posiadaczy legitymacji emeryta lub rencisty.

Możliwość skorzystania z lekcji muzealnych i warsztatów.

Strona internetowa instytucji: www.biskupin.pl

WSPARCIE

■ Nieodpłatna pomoc prawna

Od początku 2019 roku z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz z nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może skorzystać każda osoba, której nie stać na uzyskanie odpłatnej porady i która złoży stosowne oświadczenie.

Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie³¹.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

1. poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym lub
2. wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
3. sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowoadministracyjnym, lub
4. nieodpłatną mediację w 2019 roku fakultatywnie, a od 2020 roku obligatoryjnie, lub
5. sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem.

Od dnia 1 stycznia 2019 roku usługi dostępne w punktach pomocy zostały uzupełnione o nieodpłatne poradnictwo obywatelskie i nieodpłatną mediację. Również zakres nieodpłatnej pomocy prawnej został znacznie poszerzony w stosunku do lat wcześniejszych, m.in. o usługę sporządzania projektów pism, z określonymi wyłączeniami.

Poradnictwo obywatelskie w 2019 roku jest wprowadzane stopniowo, w coraz większej liczbie punktów tak, aby docelowo było świadczone w wymiarze jednej czwartej wszystkich dyżurów w każdym powiecie.

Nieodpłatna mediacja w roku 2019 jest świadczona w wybranych lokalizacjach, natomiast od roku 2020 będzie już dostępna w każdym punkcie³².

31 <https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/dla-kogo-pomoc/> data korzystania: 02.11.2019 r.

32 <https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/nieodplatna-pomoc-i-porady/> data korzystania: 02.11.2019 r.

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim³³

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim		
BYDGOSZCZ	ul. 11 Listopada 15	7:00 – 19:00
	ul. Gajowa 94	8:00 – 12:00
	ul. Boya-Żeleńskiego 18	poniedziałek, środa, czwartek: 12:00 – 16:00 wtorek: 12:00 – 18:00 piątek: 12:00 – 14:00
	ul. Słoneczna 19	7:00 – 19:00
	ul. Cicha 59	7:00 – 19:00
	ul. Gen. A. E. Fieldorfa „Nila” 13	8:00 – 12:00
GRUDZIĄDZ	ul. Legionów 71B - budynek sprzedaży biletów komunikacji miejskiej „Pętla”	poniedziałek – piątek: 13:00 – 17:00
	ul. Hallera 37 - budynek Bursy Szkolnej, parter	poniedziałek – czwartek: 15:00-19:00 piątek: 13:00-17:00
	ul. Piłsudskiego 51 - budynek Straży Miejskiej, parter, pokój nr 8	poniedziałek – piątek: 8:30-12:30
TORUŃ	ul. Wały gen. Sikorskiego 10, pok. 17	7:30-11:30
	ul. Grudziądzka 126 b Punkt Informacyjny Urzędu Miasta Torunia	9:00-13:00 13:00-17:00
	ul. Poznańska 52 Punkt Informacyjny Urzędu Miasta Torunia	9:00-13:00 13:00-17:00
	ul. Dziewulskiego 38 Punkt Informacyjny Urzędu Miasta Torunia	9:00-13:00 13:00-17:00
	ul. Wały gen. Sikorskiego 10 pok. 17 - Zaborskie Towarzystwo Naukowe	11:30-15:30
WŁOCŁAWEK	Punkt przy ulicy Mechaników 1 znajdujący się w pomieszczeniach Zespołu Placówek Nr 1	poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek: 15:00-19:00 sobota 10:00 – 14:00
	Punkt przy ulicy Żytniej 58 znajdujący się w pomieszczeniach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	poniedziałek – piątek: 14:00 – 18:00
	Punkt przy ulicy Żabiej 12a znajdujący się w pomieszczeniach Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu (obiekt przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych)	poniedziałek – piątek: 8:30 – 12:30
	Punkt przy ulicy Długiej 28 znajdujący się w pomieszczeniach parterowego pawilonu handlowo-usługowego (obiekt przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych)	poniedziałek – piątek: 13:00 – 17:00

³³ Dane na listopad 2019 r. zebrane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej na podstawie Biuletynów Informacji Publicznej Urzędów Miast i Starostw Powiatowych.

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT ALEKSANDROWSKI		
Aleksandrów Kujawski	Punkt Nieodpłatnych Porad Pranych i Obywatelskich, ul. Wyspiańskiego 4	poniedziałek 12.00-16.00 wtorek 8.00-12:00 środa 12.00-16.00 czwartek 8.00-12.00 piątek 15.00-19.00
	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Sikorskiego 3	poniedziałek 10.00-14.00
Ciechocinek	Urząd Miejski w Ciechocinku, ul. Kopernika 19, I piętro, pok. nr 12	piątek 10.00-14.00
Łazieniec gmina wiejska Aleksandrów Kujawski	Świetlica Wiejska w Łazieńcu, ul. Podgórna 1	wtorek 11.00-15.00
Koneck	Urząd Gminy w Konecku, Koneck 30	czwartek 10.00-14.00
Zakrzewo	Gminny Ośrodek Kultury w Zakrzewie ul. Dworcowa 1	środa 11:00-15:00
POWIAT BRODNICKI		
Brodnica	Starostwo Powiatowe w Brodnicy ul. Kamionka 18 lokal nr 12	poniedziałki, wtorki, środy, czwartki i piątki: 8.00 - 12.00 poniedziałki, wtorki, środy, czwartki i piątki: 13.00 - 17.00.
Jabłonowo Pomorskie	Urząd Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie przy ul. Głównej 28 lokal nr 16	poniedziałki i wtorki: 9.00 - 13.00 środy, czwartki i piątki: 13.00 - 17.00
POWIAT BYDGOSKI		
Solec Kujawski	Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim przy ul. 23 Stycznia 7	poniedziałek w godz. 10:00 – 14:00, wtorek w godz. 10:00 – 14:00, środa w godz. 14:00 – 18:00, czwartek w godz. 14:00 – 18:00, piątek w godz. 12:00 – 16:00.
Dąbrowa Chełmińska	Punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w siedzibie Urzędu Gminy w Dąbrowie Chełmińskiej przy ul. Bydgoskiej 21	poniedziałek w godz. 10:00 – 14:00, wtorek w godz. 14:00 – 18:00, środa w godz. 10:00 – 14:00, czwartek w godz. 12:00 – 16:00, piątek w godz. 8:00 – 12:00.
Brzoza	Punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Budynku Wielofunkcyjnym przy ul. Przemysłowej 1B	poniedziałek w godz. 13:00 – 17:00, wtorek w godz. 9:00 – 13:00, środa w godz. 14:00 – 18:00, czwartek w godz. 11:00 – 15:00, piątek w godz. 9:00 – 13:00.
Sicienko	ul. Nakielska 7	poniedziałek w godz. 10.00-14.00 wtorek w godz. 14.00-18.00 środa w godz. 12.00-16.00 czwartek w godz. 12.00-16.00 piątek w godz. 10.00-14.00

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim

Koronowo	Liceum Ogólnokształcące w Koronowie, ul. Szkolna 4	poniedziałek w godz. 14.00 – 18.00 wtorek w godz. 14.00 – 18.00 środa w godz. 13.00 – 17.00 czwartek w godz. 13.00 – 17.00 piątek w godz. 8.30 – 12.30
POWIAT CHEŁMIŃSKI		
Chełmno	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie, ul. Słowackiego 3	w poniedziałki w godz.: 7:30 – 11:30, 11:30 – 15:30
	Starostwo Powiatowe w Chełmnie, ul. Harcerska 1	w piątki w godz.: 7:30-11:30, 1:30- 15:30
Unistaw	Urząd Gminy w Unistawiu ul. Parkowa 20	we wtorki w godz.: 8:00-12:00, 12:00- 16:00
Papowo Biskupie	Urząd Gminy w Papowie Biskupim Papowo Biskupie 128	w środy i czwartki w godz.: 7:30- 11:30, 11:30-15:30
POWIAT GOLUBSKO-DOBRZYŃSKI		
Golub- Dobrzyń	Budynek Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu ul. Plac 100-lecia 25 wejście od strony bankomatu	od poniedziałku do piątku w godzinach od 12:00 do 16:00
Kowalewo Pomorskie	Budynek Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Kowalewie Pomorskim ul. Plac Wolności 13	Poniedziałek 14:00-18:00 Wtorek 8:30-12:30 Środa 15:00-19:00 Czwartek 14:00-18:00 Piątek 8:30-12:30
POWIAT GRUDZIĄDZKI		
Grudziądz	Starostwo Powiatowe w Grudziądzu, ul. Małomłyńska 1	Poniedziałek 8:00 –12:00 Wtorek 15:00 –19:00 środa 15:00 –19:00 czwartek 8:00 –12:00 piątek 12:00 –16:00
Łasin	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Łasinie ul. M. C. Skłodowskiej 1	poniedziałek 11:00 –15:00
Radzyń Chełmiński	Urząd Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński, ul. Plac Towarzystwa Jaszczurczego 9	wtorek 12:00 –16:00
Rogóżno	Gminny Ośrodek Kultury Rogóżno 91c	środa 12:00 –16:00
Świecie nad Osą	Gminny Ośrodek Kultury Świecie nad Osą 112	czwartek 10:00 –14:00
Gruta	Urząd Gminy w Grucie Gruta 244	piątek 8:00 –12:00

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT INOWROCŁAWSKI		
Inowrocław	Starostwo Powiatowe ul. Prezydenta Franklina Roosevelta 36-38	Poniedziałek, wtorek, środa: 7.30-11.30, Czwartek 13.00-17.00 Piątek 14.00-18.00
	Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu, ul. Mątewska 17	Poniedziałek 8.00-12.00 Wtorek 12.00-16.00 Środa 16.00-19.00 Czwartek 8.00-13.00 Piątek 11.00-15.00
Pakość	siedziba Przedsiębiorstwa Usług Gminnych, ul. Inowrocławska 14	Poniedziałek 10.00-14.00, Wtorek, środa, czwartek, piątek: 14.00-18.00,
Janikowo	budynek Urzędu Miejskiego, ul. Przemysłowa 6	Poniedziałek, wtorek: 8.30-12.30, Środa, czwartek, piątek 8.00-12.00
Kruszwica	Zespół Oświaty i Wychowania, ul. Rybacka 20	Poniedziałek, czwartek: 13.00-17.00, Wtorek, środa, piątek: 7.30-11.30
Gniewkowo	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dworcowa 8c	Poniedziałek, środa, czwartek, piątek: 7.00-11.00, Wtorek 7.45-11.45
POWIAT LIPNOWSKI		
Lipno	Punkt z siedzibą w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej 11 Listopada 9	od poniedziałku do piątku: 8.00 – 12.00
Wielgie	Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi, Nowa Wieś 1	od poniedziałku do piątku: 8.00 – 12.00
Skępe	Zespół Szkół im. W. Łukasińskiego, ul. Wymyślińska 2	od poniedziałku do piątku: 15.30 – 19.30
POWIAT MOGILEŃSKI		
Mogilno	Starostwo Powiatowe w Mogilnie ul. Narutowicza 1 pokój nr 12 - parter	od poniedziałku do piątku: 8.00 – 12.00
Strzelno	Urząd Miejski w Strzelnie ul. Cieślewicza 2	Poniedziałek w godz. 12.30 – 16.30, Wtorek w godz. 14.00 – 18.00, Środa w godz. 14.00 – 18.00, Czwartek w godz. 14.00 – 18.00, Piątek w godz. 9.30 – 13.30.
POWIAT NAKIELSKI		
Szubin	Internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. E. Chroboczka, ul. Kochanowskiego 1	poniedziałki, środy i piątki w godz. od 11.30 –15.30, wtorki od 11.00-15.00
Sadki	Budynek Urzędu Gminy Sadki, ul. Strażacka 11	każdy czwartek w godz. od 11.30 –15.30

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim

Mrocza	Budynek Urzędu Miasta i Gminy Mrocza, ul. Pl. 1 Maja 20	wtorki i czwartki w godz. od 11.00 – 15.00
Kcynia	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kcyni, ul. Libelta 28	w każdy poniedziałek w godz. od 12.00 – 16.00, oraz w każdą środę i piątek w godz. od 11.00 – 15.00
Nakło nad Notecią	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Dąbrowskiego 46	poniedziałki, wtorki, środy, czwartki, piątki w godz. od 11.00 – 15.00
POWIAT RADZIEJOWSKI		
Radziejów	Starostwo Powiatowe ul. Kościuszki 58	Poniedziałek, środa 7:30 – 11:30 Wtorek, czwartek, piątek 16:00 – 20:00
Bytoń	Urząd Gminy, Bytoń 72	Poniedziałek 12:00 – 16:00
Dobre	Urząd Gminy, ul. Dworcowa 6	Wtorek 7:30 – 11:30
Topólka	Urząd Gminy, Topólka 22	Środa 7:30 – 11:30
Piotrków Kujawski	Urząd Gminy, ul. Kościelna 1	Czwartek 13:00 – 17:00
Osiężyny	Urząd Gminy, ul. I Armii Wojska Polskiego 14	Piątek 10:00 – 14:00
POWIAT RYPIŃSKI		
Rypin	Starostwo Powiatowe ul. Warszawska 38, pokój 104 I piętro	Poniedziałek-piątek 7:30 – 15:30
POWIAT SĘPOLEŃSKI		
Sępólno Krajeńskie	ul. Przemysłowa 7A	Poniedziałek, środa: 14.00 – 18.00 Wtorek NIECZYNNE Czwartek, piątek: 12.30 – 16.30
Kamień Krajeński	ul. Plac Odrodzenia 3	Wtorek godz. 14:00 – 18:00
Więcbork	MGOPS ul. Mickiewicza 22a	Poniedziałek 14:00 – 18:00 Wtorek Nieczynne Środa 13:00 – 17:00 Czwartek, Piątek 8:00 – 12:00
Sośno	GOPS ul. Parkowa 4	Wtorek godz. 12:00 – 16:00
POWIAT ŚWIECKI		
Osie	ul. Dworcowa 6, pokój nr 11	Czwartek: 8:00 – 12:00
Lniano	ul. Wyzwolenia 9,	Środa: 10:00 – 14:00
Drzycim	ul. Młyńska 10	Piątek: 8:00 – 12:00
Świekatowo	ul. Dworcowa 20A, pokój nr 13	Poniedziałek: 10:00 – 14:00
Bukowiec	ul. Dworcowa 7	Środa: 10:00 – 14:00 Piątek: 13:00 – 17:00

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim

Pruszcz	ul. Sportowa 1	Wtorek: 9:00 – 13:00 Czwartek: 13:00 – 17:00
Nowe	Plac Św. Rocha 5, pokój nr 3	Wtorek: 12:00 – 16:00 Czwartek: 9:00 – 13:00
Warlubie	ul. Dworcowa 15, pokój nr 2	Poniedziałek: 9:00 – 13:00 Środa 9:00 – 13:00
Dragacz	Dragacz 7A, budynek B, pokój nr 11	Piątek: 14:00 – 18:00
Jeżewo	ul. Świecka 12, pokój nr 21	Poniedziałek: 9:00 – 13:00 Wtorek: 10:00 – 14:00
Świecie	ul. Wojska Polskiego 173	Poniedziałek: 8:00 – 12:00 Wtorek: 13:00 – 17:00 Środa: 8:00 – 12:00 Czwartek: 14:00 – 18:00 Piątek: 8:00 – 12:00
POWIAT TORUŃSKI		
Chełmża	Zespół Szkół ul. Hallera 23	Poniedziałek, środa, czwartek 8:00 – 12:00 Wtorek, piątek 15:30 – 19:30
Lubicz	Lubicz Dolny ul. Toruńska 24	Poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 10:00 – 14:00
Wielka Nieszawka	Budynek byłego Ośrodka Kultury ul. Leśna 1	Środa 15:00 – 19:00
Łysomice	UG ul. Warszawska 8, pokój nr 21, II piętro	Wtorek, środa 10:00 – 14:00
Łubianka	ul. Toruńska 97	Poniedziałek 13:00 – 17:00
Zławieś Wielka	Świetlica Integracyjna (budynek GOPS) ul. Słoneczna 28 p. nr 11	Czwartek, piątek 15:00 – 19:00
Czernikowo	UG Czernikowo ul. Słowackiego 12 p. nr 14, I piętro	Wtorek, środa, czwartek 10:00-14:00
Obrowo	UG Obrowo Al. Lipowa 27 p.35, I piętro	Poniedziałek 14:00 – 18:00 Piątek 13:00 – 17:00
POWIAT TUCHOLSKI		
Tuchola	Książnica Tucholska ul. Poczтовая 7b	Poniedziałek-piątek 11:30 – 15:30
Cekcyn	GOK ul. Szkolna 4	Czwartek 8:00 – 12:00
Gostycyn	GOK ul. Główna 35	Poniedziałek 9:00 – 13:00
Kęsowo	GOPS ul. Główna 19	Piątek 8:00 – 12:00
Lubiewo	UG ul. Hallera 9	Wtorek 8:00 – 12:00
Śliwice	GOK ul. Dworcowa 39	Środa 13:00 – 17:00
POWIAT WĄBRZESKI		
Wąbrzeźno	Budynek Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie pokój 15 ul. Wolności 44	Poniedziałek-Piątek 7:30 – 15:30

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim

POWIAT WŁOCŁAWSKI		
Kowal	Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego w Kowalu, Urząd Miejski w Kowalu, ul. Piwna 24	od poniedziałku do środy dni robocze w godz. od 15:30 do 19:30
Lubień Kujawski	Filia punktu Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego w Lubieniu Kujawskim Centrum Kultury, ul. Wojska Polskiego 22	od czwartku do piątku dni robocze w godz. od 15:30 do 19:30
Brześć Kujawski	Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Brześciu Kujawskim Urząd Miejski w Brześciu Kujawskim, ul. Aleje Władysława Łokietka 1a (obok Zakładu Komunalnego)	od poniedziałku do środy dni robocze w godz. od 15:30 do 19:30
Chodecz	Filia punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Chodczu Urząd Miasta i Gminy w Chodczu, ul. Kaliska 2	od czwartku do piątku dni robocze w godz. od 15:30 do 19:30
Lubraniec	Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Lubrańcu Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubrańcu, ul. Pl. Dr Mariana Szulca 4	od poniedziałku do środy dni robocze w godz. od 15:30 do 19:30
Izbica Kujawska	Filia punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Izbicy Kujawskiej Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej, ul. Marszałka Piłsudskiego 32	czwartku do piątku dni robocze w godz. od 15:30 do 19:30
POWIAT ŻNIŃSKI		
Żnin	ul. Szpitalna 32 (Środowiskowy Dom Samopomocy)	poniedziałek 7.30 – 11.30 wtorek 8.00 – 12.00 środa 9.00 – 13.00
Łabiszyn	ul. Plac 1000-lecia 1	poniedziałek, środa, czwartek, piątek: 8.00 – 12.00 wtorek: 12.00 – 16.00
Janowiec Wielkopolski	ul. Gnieźnińska 4a w podwórzu Przychodni Lekarskiej	czwartek 8.15 – 13.15, piątek 12.30 – 17.30

■ Pomoc Rzecznika Konsumentów

Seniorze – UWAŻAJ NA POKAZACH !!!!

Coraz częściej seniorzy padają ofiarami oszustw i nieuczciwych praktyk podczas pokazów/prezentacji. Zapraszani są na spotkania pod pretekstem np. bezpłatnych badań, natomiast w rzeczywistości okazuje się, że jest to pokaz handlowy.

Aby uczulić i przestrzec seniorów, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przygotował zestaw przydatnych rad:

Seniorze, uważaj:

- Jeśli idziesz na prezentację, pamiętaj, że zazwyczaj jest to pokaz handlowy, mający na celu sprzedaż.

- Gdy otrzymasz zaproszenie na spotkanie lub bezpłatne badanie, ustal, czy będą na nim oferowane towary lub usługi.
- Uważnie czytaj umowy, nie działaj pod presją czasu.
- Uważaj na „promocje”, wyjątkowe oferty, gdy sprzedawca mówi ci, że musisz podjąć decyzję w tej chwili, bo okazja się nie powtórzy.
- Postaraj się konsultować decyzje z kimś bliskim.
- Nie udostępniaj nikomu dowodu osobistego.
- Nie bierz pożyczki na zakup sprzętu na pokazie, nie zgadzaj się na wizytę w banku ze sprzedawcą.
- Zastanów się, czy oferta na pewno jest atrakcyjna.
- Pamiętaj, że na odstąpienie od umowy zawartej poza lokalem masz 14 dni.
- W razie problemów szukaj pomocy u rzecznika konsumentów.

Pomoc dla konsumentów:

tel. 801 440 220 lub 22 290 89 16 – infolinia konsumencka

E-mail: porady@dlakonsumentow.pl

Rzecznicy konsumentów – w Twoim mieście lub powiecie³⁴

W sprawach indywidualnych bezpłatną pomoc prawną konsumenci mogą uzyskać m. in. u miejskich lub powiatowych rzeczników konsumentów. Do ich kompetencji należy:

- zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- wytaczanie powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępowanie, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów³⁵.

Rzecznicy konsumentów w województwie kujawsko-pomorskim³⁶:

Rzecznicy konsumentów w województwie kujawsko-pomorskim	
BYDGOSZCZ	
MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW	Miejski Rzecznik Konsumentów ul. Jezuicka 1 85-102 Bydgoszcz wejście od ul. Niedźwiedziej, pokój nr 7A tel. 52 585 84 28, 52 585 88 75 e-mail: mrk@um.bydgoszcz.pl

34 https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=15201 data korzystania: 28.10.2019 r.

35 <https://www.uokik.gov.pl/rzecznicy.php> data korzystania: 28.10.2019 r.

36 <https://www.uokik.gov.pl/problemy.php?source=wg&problem=1&wojewodztwo=7&miasto=0> data korzystania: 28.10.2019 r.

Rzecznicy konsumentów w województwie kujawsko-pomorskim

	Polubowny Sąd Konsumencki Bydgoszcz ul. Jagiellońska 10 85-020 Bydgoszcz tel. 52 322 18 15 http://www.wiih.com.pl/index.php/sad-konsumencki Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy 85-020 Bydgoszcz ul. Jagiellońska 10 Centrala - tel. 52 323 16 10, 52 322 18 15 Sekretariat - tel. 52 323 16 10 faks 52 322 58 13, 52 323 16 27 bydgoszcz@wiih.com.pl http://www.wiih.com.pl
GRUDZIĄDZ	
MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW	Miejski Rzecznik Konsumentów ul. Mickiewicza 28/30 86-300 Grudziądz tel. 56 451 02 16 faks 56 451 03 71 e-mail: mrk@um.grudziadz.pl
TORUŃ	
MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW	Miejski Rzecznik Konsumentów Wały Gen. Sikorskiego 12 87-100 Toruń tel. 56 611 86 41 faks 56 611 86 41 e-mail: mrzk@um.torun.pl
	Delegatura Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Toruniu ul. Moniuszki 15/21 87-100 Toruń tel./faks 56 655 43 93 Ośrodek Zamiejscowy Stałego Polubownego Sądu Konsumenckiego Poradnictwo Konsumenckie / przyjmowanie skarg i wniosków p.238 tel. 56 651 09 40 http://www.wiih.com.pl torun@wiih.com.pl
WŁOCŁAWEK	
MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW	Miejski Rzecznik Konsumentów ul. Zielony Rynek 11/13 87-800 Włocławek tel. 54 414 43 05 faks 54 411 36 00 kwatkowska@um.wloclawek.pl, konsument@um.wloclawek.pl

Rzecznicy konsumentów w województwie kujawsko-pomorskim

	Delegatura Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Włocławku 87-800 Włocławek ul. Miedziana 2/4 tel. 54 231 41 21 faks 54 232 59 54 wloclawek@wiih.com.pl http://www.wiih.com.pl Polubowny Sąd Konsumentów Włocławek ul. Miedziana 2/4 87-800 Włocławek tel. 54 232 59 54
POWIAT ALEKSANDROWSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Słowackiego 8 pok. nr 214a II piętro 87-700 Aleksandrów Kujawski tel. 54 282 79 41 faks 54 282 79 28 e-mail: radca@aleksandrow.pl
POWIAT BRODNICKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Kamionka 18 87-300 Brodnica tel. 56 495 08 47 faks 56 495 08 01 e-mail: rzecznikkonsumentow@brodnica.com.pl
POWIAT BYDGOSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Konarskiego 1-3 85-066 Bydgoszcz tel. 52 583 54 47 faks 52 583 54 52 e-mail: prk@powiat.bydgoski.pl
POWIAT CHEŁMIŃSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Harcerska 1 86-200 Chełmno tel. 56 677 24 23 faks 52 677 24 21 e-mail: rzecznik@powiat-chelmno.pl
POWIAT GOLUBSKO-DOBRZYŃSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów Pl. Tysiąclecia 25 87-400 Golub-Dobrzyń tel. 56 683 53 47 faks 56 683 53 83 e-mail: rzecznik@bip.golub-dobrzyn.com.pl

POWIAT GRUDZIĄDZKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Małomłyńska 1 86-300 Grudziądz tel. 56 451 44 20 faks 52 451 44 01 e-mail: bip@powiatgrudziadzki.pl
POWIAT INOWROCŁAWSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Roosevelta 36/38 88-100 Inowrocław tel. 52 359 21 06 faks 52 357 48 20 e-mail: konsument@inowroclaw.powiat.pl
POWIAT LIPNOWSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów Plac 11 listopada 9 87-600 Lipno budynek Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Lipnie tel. 533 616 672 e-mail: rzecznik@lipnowski.powiat.pl
POWIAT MOGILEŃSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Narutowicza 1 88-300 Mogilno tel. 52 318 03 04 wew. 228 faks 52 318 03 04 e-mail: winiecka@powiat.mogilno.pl
POWIAT NAKIELSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Dąbrowskiego 54 89-100 Nakło n. Notecią tel. 52 386 66 35 faks 52 386 66 25 e-mail: prk@powiat-nakielski.pl
POWIAT RADZIEJOWSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Kościuszki 17 88-200 Radziejów tel/faks 54 285 30 18 e-mail: rzecznik@radziejow.pl
POWIAT RYPIŃSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Nowy Rynek 17 87-500 Rypin tel. 54 280 24 32, 33 faks 54 280 25 49 e-mail: rzecznik@powiatrypinski.pl

POWIAT SĘPOLIŃSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Kościuszki 11 89-400 Sępólno Krajeńskie tel. 52 388 13 68 faks 52 388 13 03 e-mail: konsument@powiat-sepolno.pl
POWIAT ŚWIECKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. gen. Józefa Hallera 9 86-100 Świecie tel. 52 56 83 115 faks +48 52 56 83 102 pokój 309, II piętro e-mail: rzecznik@csw.pl
POWIAT TORUŃSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Towarowa 4-6 87-100 Toruń tel. 56 662 88 11 faks 56 662 88 89 e-mail: konsumenci@powiattorunski.pl, starostwo@powiattorunski.pl
POWIAT TUCHOLSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Pocztowa 7 89-500 Tuchola tel. 52 559 07 33 e-mail: rzecznik@tuchola.pl
POWIAT WĄBRZESKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 24 51 faks 56 688 27 59 e-mail: prk@wabrzezno.pl
POWIAT WŁOCŁAWSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Cyganka 28 87-800 Włocławek tel. 54 230 46 12 faks 54 230 46 71 e-mail: konsumenci@powiat.wloclawski.pl
POWIAT ŻNIŃSKI	
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW	Powiatowy Rzecznik Konsumentów ul. Potockiego 1 88-400 Żnin tel. 52 303 11 00 wew. 14 faks 52 303 13 02 e-mail: konsument@znin.pl

■ SENIOR – rozsądny konsument

Dostępność produktów, łatwość zakupów, powszechność szybkiej pożyczki zachęcają do kupowania produktów, niestety - najczęściej niepotrzebnych, a przede wszystkim za drogie.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów opracował sześć najważniejszych zasad rozsądnego seniora-konsumenta:

1. **Nie kupuj bez namysłu.** „Tylko w tych naczyniach ugotujesz obiad 3 razy szybciej” – zanim kupisz, zweryfikuj informacje. Skonsultuj zakup z rodziną, poproś o wyszukanie parametrów oferowanych produktów w internecie. Do UOKiK docierają skargi na wprowadzanie w błąd co do cech oferowanych towarów – produkty nie są warte swojej ceny i nie mają reklamowanych właściwości.
2. **Nie wierz w darmowe prezenty.** „Dla każdej osoby atrakcyjny upominek” – uważaj, ponieważ może się okazać, że aby go dostać, będziesz musiał kupić kosztowny produkt, a darmowa wycieczka do miejsca kultu religijnego może być połączona z kilkugodzinną sprzedażą naczyń do gotowania.
3. **Nie daj sobie wmówić, że nie masz prawa.** „Nie może pan/pani odstąpić od umowy” – sprzedawca, który tak twierdzi, łamie twoje prawa konsumenckie. Umowa zawarta w domu czy na pokazie to szczególny rodzaj transakcji – w takiej sytuacji masz więcej praw. Pamiętaj: możesz odstąpić od umowy, ale masz na to 14 dni od otrzymania produktu. Wyślij towar na własny koszt za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy nadaj najlepiej osobnym listem, a produkt wyślij w oddzielnej paczce. Formularz odstąpienia od umowy pobierz ze strony: www.prawakonsumenta.uokik.gov.pl.
4. **Bądź uważny – nie daj się manipulacji.** „Proszę odstąpić od umowy za tydzień, bo będzie już pani, która jest upoważniona do odbioru” – gdy zastosujesz się do takiej instrukcji, może się okazać, że przekroczysz termin na odstąpienie od umowy. Pamiętaj: zawsze zweryfikuj zapewnienia sprzedawcy. Masz 14 dni na rezygnację z zakupów.
5. **Nie ulegaj namowom.** „Tylko dziś ten sprzęt jest w wyjątkowej cenie” – pamiętaj, sprzedawcy wykorzystują wiele sztuczek, które mają skłonić cię do kupna produktu, nawet jeżeli go nie potrzebujesz. Jeżeli produkt jest dostępny dziś, będzie w ofercie również jutro. Daj sobie czas na przemyślenie decyzji i skontaktuj się ze sprzedawcą następnego dnia, jeżeli rzeczywiście chcesz kupić dany produkt.
6. **Pamiętaj, nie jesteś sam.** Skontaktuj się z rzecznikiem konsumentów lub oddziałem Federacji Konsumentów w swoim miejscu zamieszkania, jeżeli nie wiesz, jak napisać reklamację lub odstąpienie od umowy. Poradę uzyskasz także: telefonicznie pod numerem 801 440 220 (opłata zgodna z cennikiem operatora) w godz. 08:00-18:00 od poniedziałku do piątku lub e-mailowo pod adresem porady@dlakonsumentow.pl. Zdarza się, że osoby starsze, nie mają świadomości, że zawierają umowę z przedsiębiorcą zarejestrowanym w innym kraju. W takich przypadkach bezpłatnie pomaga Europejskie Centrum Konsumenckie, należące do ECC-Net - tel. 22 55 60 118, info@konsument.gov.pl.³⁷

37 https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=12640 data korzystania: 28.10.2019 r.

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego